

مذکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۳

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - طرح و تصویب لایحه ۲۲ - بودجه سال ۱۳۲۳ کل کشور
- ۳ - طرح و تصویب لایحه ۲۳ - بودجه مجلس شورای ملی
- ۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و بیست دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای امیر تیمور (نایب رئیس) تشکیل گردید
صورت مجلس روز سه شنبه ۲۹ فروردین ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند ❖❖

[۱ - تصویب صورت مجلس]

نایب رئیس - اصلاح میشود صورت مجلس تصویب شد
عده‌ای از آقایان اجازه خواسته‌اند که قبل از دستور مطالبی
بفرمایند آقای روحی هم پیشنهاد میکنند که وارد دستور
شویم بعرض مجلس میرسد آقای وزیر دارائی .
وزیر دارائی - استدعا میکنم موافقت بفرمائید چون
فردا آخر ماه است و پرداختهای ما بتأخیر افتاده است و
گذشتن این لایحه ۲۲ ضرورت دارد در کمیسیون بودجه هم
تصویب شده است خواهش میکنم این موضوع امروز جزو
دستور گذارده شود .
نایب رئیس - آقای هاشمی .

نایب رئیس - در صورت جلسه نظری نیست ؟ آقای
اردلان .
اردلان - آقای مسعودی در مرخصخانه بانگ جراحی
کرده‌اند آپاندیست دارند اینجا نوشته‌اند عذر ندارند در صورتی
که عذرشان موجه است .
نایب رئیس - اصلاح میشود آقای اسکندری .
ایرج اسکندری - راجع با آقای دکتر رادمنش ایشانرا
غایب بی اجازه نوشته‌اند در صورتیکه ایشان حصبه دارند و
تقاضای مرخصی خودشانرا تقدیم کرده‌اند .

(مطابق قانون آذرماه ۱۳۰۵)

❖ عین مذاکرات مشروح بیست و یکمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

❖❖ اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر مصدق - تهرانچی - عباس مسعودی - سید ضیاءالدین طباطبائی - دکتر رادمنش - ده ستانی -
مؤید فوامی - فاطمی - مجد صیثانی - نبوی
غائبین بی اجازه - آقایان : فرمند - مهندس فریور
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : فولادوند - منصف

هاشمی - بنده پیشنهاد میکنم طرح راجع بتحلیف وزراء امروز از دستور خارج و نظر با احتیاج کارمندان دولت لایحه ۱۲ جزو دستور شود.

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

نمایندگان - خیر.

نایب رئیس - پیشنهادی از طرف آقای روحی رسیده قرائت میشود.

پیشنهاد میکنم وارد دستور شویم.

۲ - طرح و تصویب لایحه سه دوازدهم بودجه سال ۱۳۲۳ کل کشور

نایب رئیس - بنابر این وارد دستور میشویم و همانطوریکه آقای وزیر دارائی تقاضا کرده اند لایحه پیشنهادی دولت راجع به ۱۳ مطرح است خبر کمیسیون قرائت میشود.

کمیسیون بودجه لایحه شماره ۱۲۶۰ دولت را با حضور آقایان بیات وزیر مشاور و فروهر وزیر دارائی و دکتر میلسپو رئیس کل دارائی مورد بحث قرار داده و پس از مذاکرات مفصل ماده واحده و شش تبصره ضمیمه آن به تصویب رسید و اینک گزارش آن بشرحی که قبلاً توزیع و بنظر نمایندگان محترم رسیده بعرض میرسد.

نایب رئیس - اصل ماده واحده طبع و توزیع شده است و آقایان اطلاع دارند آقای دکتر اعتباراگر در ماده واحده فرمایشاتی دارید بفرمائید.

دکتر اعتبارا - اولاً جای تأسف است که باز هم موفق نشدیم که بودجه کشور را بموقع بمجلس بیاوریم و مجبور شدیم لایحه ۱۳ را تصویب کنیم و امیدوارم آقای وزیر دارائی يك تاریخ قطعی بفرمایند که کی بودجه بمجلس خواهد آمد اینچنین در عبارات قبل از تبصره ۱ ذکر شده است. که از محل اعتبارات مربوطه تمهیدات ساختمانی سال ۱۳۲۱ را نیز پرداخت نماید.

تمهیدات ساختمانی سال ۱۳۲۱ چیز فوری نیست اجازه بفرمائید این بماند بعد که بودجه تفصیلی آمد مطالعه بشود و پرداخته شود در تبصره ۱ اعتبار تنخواه گردان را پانصد میلیون ریال نوشته اند در صورتیکه تا حال سیصد میلیون

مملکت را بمجلس خواهیم آورد موضوع دوم که فرمودند راجع باین بود که تنخواه گردان سیصد میلیون بوده حالا پانصد میلیون کرده اند این راجع باضافات است چون احتیاجات زیاد شده است باین جهت این اعتبار متحرك را زیادتر کرده اند و اینهم اشکالی ندارد موضوع دیگری که فرمودند راجع بشهر داریها است در این باب هم مذاکرات مفصل شده حتی ما خواستیم ۱۳ از سال را در نظر بگیریم دیدیم اگر بخواهیم این صورت را تهیه کنند که صورت دوازده ماهه را جمع آوری کنند شاید مدتی طول بکشد و کار شهر داریها را فلج نماید بعلاوه يك نکته هم گفته شد که تا حدی کمیسیون را اقتناع کرد و آن این بود که عوارضی که برای شهر داریها درست کرده اند در ماه چهارم بوده حالا هم مطابق آن عمل کنند.

دکتر اعتبار - کافی نیست.

فاطمی - بعلاوه حالا هم اگر آقایان نظری داشته باشند ممکن است پیشنهاد بفرمایند که ثلث حد وسط عایدات سال ۱۳۲۲ و گمان میکنم که آقای وزیر دارائی موافقت بکنند و کمیسیون هم با این نظر موافقت نماید و رفع این اشکال بشود.

نایب رئیس - آقای آصف موافق هستید؟

آصف - موافقم.

نایب رئیس - پس اجازه بفرمائید يك مخالف صحبت بکند آقای نراقی

نراقی - انتظار داشتم که بودجه کل کشور بیاید و روی آن بحث مفصلی در مجلس بشود و بنده هم مجال داشته باشم که اظهار نظر بکنم متأسفانه مواجه شدیم با ۱۲ لایحه دولت با این وقت کم که هر قدر وقت مجلس صرف ۱۲ بشود جمعیت گشتری از دولت نازاضی خواهند بود باین جهت بنده متقدم که باید هر چه زودتر این ۱۲ را گذرانند اما از دولت خواهش میکنم که هر چه زودتر لایحه بودجه مملکتی را بمجلس بیاورند تا وقت بیشتری برای بحث در اطراف بودجه داشته باشیم و در باب سیستم غلط مالیاتی ایران که مالیات

بچه طبقه تحمیل میشود اطلاعات و نظریاتی هست باید باطلاع مجلس برسانند اگر ما واقعاً باین مملکت علاقه داریم باید این سیستم غلط را از بین ببریم زیرا که ما بیشتر مالیات را باید از کسانی بگیریم که متمکن تر هستند و بیشتر از تعینات و مزایای کشور بهره مند میشوند نه از افرادی که لخت هستند و بلاپوش ندارند و خوراکی ندارند و هر دقیقه منتظر مرگ هستند از اینها مالیات گرفتن غلط است آنها هم فقط متعینین طهران کردن این سیستم مالیاتی بسیار غلط است و با این کیفیت اگر ادامه پیدا کند علاوه بروسائل طبیعی که خداوند فراهم کرده و دنیا تهیه نموده است اینهم موجب خواهد شد که وسیله ناامنی و امراض گردد و این ملت را نابود خواهد کرد تنها قانون مالیاتی که از مجلس تصویب شد و عادلانه بود قانون مالیات بر درآمد است که آنها هم دولت بنا بود آئین نامه اش را بنویسد و تا اندازه این موضوع را جبران میکرد ولی نمیدانم بچه مناسب آئین نامه را که باید برای اجرای آن تهیه بکنند تهیه نشده است و از تصویب مجلس نگذشته است و نمیدانم این کار چرا عملی نشده است خواستم خواهش کنم زودتر این آئین نامه را تهیه بکنید و بیاورید و اگر نواقصی هم در این قانون هست که اسباب نگرانی است نواقص را هم پیش بینی کنید که در مجلس اصلاح شود اما موضوع خاصی که بنده میخواهم عرض کنم این است که افتخار مجلس دوره سیزدهم این بود که قانون تعلیمات عمومی از مجلس سیزدهم گذشت و يك وسیله بود که مجلس خودش را ملی معرفی کند و احتیاجات مملکت را پیش بینی کند و تصویب کند متأسفانه دولت ابداً وظیفه خودش را انجام نداد در صورتیکه در آن قانون وظایفی را مجلس برای وزارت دارائی و تشکیلات مالی قائل شده بود يك سروسوزن درباره اجرای این قانون دولت قدم برنداشته من نمی فهمم که این خاصه و خرجی از کجا در دستگیر دولت پیدا شده که بعضی از قوانین را که هنوز تصویب نشده بموقع اجراء گذاشته میشود و بعضی قوانین دیگر فراموش میشود و باید اینجا یادآوری کرد و دستک بسینه زد و آقایان هم بفرمایند که در موقع مقتضی

اجراء خواهد شد در صورتیکه بنده نمیدانم که از کجا این خاصه و خرجی در دستگاه دولت پیدا شده است همان قانونی که بدست شما پیدا شده است یقیناً مردم را می چسبید و از شان میگیرید اگر آن قانون را مجلس تصویب کرده است همان مجلس هم قانون تعلیمات اجباری را گذرانده که باید بروند عمل کنند نه اینکه بیندازند توی جعبه و نگاه کنند و هیچ اعتنا نکنند باندازه ای هیئت دولت بقانون تعلیمات عمومی بی اعتنائی بخرج داده که حتی سطر اول را هم نخوانده بود که جزو برنامه شان بگذارند برای این که ماده اولش این است که يك برنامه ده ساله برای تعلیمات عمومی در نظر گرفته شود و تصمیم گرفته بود انجام این عمل را بده سال که در ظرف این ده سال قانون تعلیمات عمومی را بموقع اجراء بگذارد یعنی کارهای تعلیمات عمومی را تدریجاً در ده سال عملی کند که در هر سال چه عمل مخصوصی اجراء و انجام شود دولت ابداً پیش بینی نکرده است يك مقداریش در مجلس دوره سیزدهم باید انجام شده باشد ابداً اعتناء نکرده اند در برنامه دولت نوشته شده بود که نقشه چند ساله برای فرهنگ و بهداشتی تهیه خواهیم کرد معلوم بود سرسری نوشته شده واقعاً اگر یک نفر متوجه بود که برنامه ده ساله تصویب شده است و از تصویب مجلس گذشته است که برنامه چند ساله را دیگر در برنامه دولت نمی نوشتند برای اجراء تعلیمات عمومی دولت برای يك دهه آنچه را که در قانون پیش بینی شده بود باید تهیه دیده باشد مبلغش هم زیاد نبود و اشکالی هم در اجراء نداشت مدت شش ماه وقت مجلس صرف مطالعه آن قانون شده بود و تمام اشخاص بصیر مملکت هم رویش مطالعه کرده بودند و اظهار نظر کردند برنامه ای بود عملی و کم خرج این را تمنا میکنم که در بودجه عمومی که حالا دقت میکنید و تا آخر خرداد خواهد آمد اجراء تعلیمات عمومی را که برای امسال است پیش بینی بشود در آن قانون تعلیمات عمومی يك كهك مالی بمعلمین فعلی پیش بینی شده بود ابداً آن كمكها نشده مثلاً از تمام معلمین که در حدود بیست

و چند هزار نفر هستند اقلاناً نود در صد اینها کنتراتی هستند یعنی بعد از بیست سال خدمت کردن حقوقشان هنوز از يك مستخدم سرپائی كمتر است در قرار دادشان نوشته شده که وزارت فرهنگ در هر موقع حق الغای این قرارداد را دارد يك معلمی بعد از بیست سال زحمت کشیدن و کار کردن و باداشتن زن و بچه باین که رئیس فرهنگ فلان شهر او را دوست داشته باشد یا دوست نداشته باشد یا آقای بازرس نسبت باو علاقمند باشد یا نباشد مقدارش در دست بازی آنها است که اگر بخواهند بخدمتش فوری خاتمه میدهند در قانون تعلیمات عمومی با يك شرایطی اجازه داده شده بود که این ها وارد خدمت شوند یعنی اگر دیپلم داشته باشند یا این که ده سال سابقه داشته باشند اینها را وارد خدمت کنند ولی متاسفانه این قسمت هم هنوز بموقع اجراء گذاشته نشده حتی بنده از آقای وزیر فرهنگ که در این مدت شش ماه دو مرتبه تغییر کرده اند خواهش کردم که ولو ابلاغ صوری هم باشد صادر کنید که بگوئیم وزارت فرهنگ بموجب قانون تعلیمات عمومی این ابلاغ را برای شما صادر کرده و شما بموجب قانون تعلیمات عمومی وارد خدمت رسمی شده اید پرداخت حقوقتان موكول است به تصویب بودجه این يك تعارفی پیش نیست این را بمعلم بدهید که دلخوش باشد حتی از این تعارف تملق آمیز هم مضایقه کردند چقدر بی علاقه هستند بفرهنگ و چقدر بخیل هستند نسبت بفرهنگ و فرهنگیان علاوه بر اینکه وظایف قانون تعلیمات عمومی را وزارت فرهنگ و وزارت دارائی اجراء کردند این را هم عرض کنم که وزارت فرهنگ هر وقت میخواهد موافقت نکند میگوید وزارت دارائی موافقت نمیکنند و اجازه نمیدهد و دست ما را در قسمتهای مالی باز نمیگذارد ابلاغ را ما صادر کرده ایم آنها جلویش را گرفته اند علاوه بر این که اجراء نمیکنند قانون تعلیمات عمومی اسباب زیان معلمین هم واقع شده حالا این را تعجب میفرمائید و خواهید گفت که نفعش بکنار چطور زیان آنها تمام شد؟ حالا عرض میکنم خدمت آقایان سابقاً به

موجب قانون هر معلم لیسانسیه و هر دبیر لیسانسیه بارتبه ۲ مطابق قانون وارد خدمت رسمی میشد و هر معلمی هم که از دانش سرای مقدماتی لیسانسیه میشد بارتبه ۲ آموزگاری وارد خدمت میشد آنوقت در قانون تعلیمات عمومی این رتبه دو هارا حذف کردند و نوشته اند لیسانسیه ها بارتبه ۱ و آموزگاران هم بارتبه ۱ میزان حقوق را در قانون تعلیمات عمومی بردند بالا وزارت مالیه چه کرده است کلمه رتبه يك را از قانون اخذ کرده اما حقوقش همان حقوق سابق است حقوقیکه قانون تعلیمات عمومی معین کرده است نمیدهند میگویند که در قانون تعلیمات عمومی ذکر کرده اند که رتبه يك بيك نفر معلم بدهیم ما هم رتبه ۱ میدهیم اما حقوقش نه آن حقوقی است که در قانون تعلیمات عمومی است بلکه حقوقی است که درده سال پیش با آنها داده میشد یعنی بعوض اینکه بيك آموزگار مطابق قانون تعلیمات عمومی ۹۶ تومان بدهند ۶۸ تومان میدهند این هم نفعی بود که عاید معلمین شد از این قانون تعلیمات عمومی بعوض اینکه اینها را داخل خدمت رسمی کنند و ابلاغ رسمی برایشان صادر کنند و حقوقشان مطابق اشل جدید که از تصویب مجلس گذشته است بهشان داده شود هیچکدام از این کارها را نکرده اند نه وارد خدمت رسمی کرده اند نه حقوق آنها را داده اند بلکه از حقوق حقه سابق خودشان هم يك مقداری کسر کرده اند بعنوان اینکه کلمه دبیر از آن گرفته شده من نمی فهمم واقعاً اینها دشمنی دارند باوزارت فرهنگ یا نفهم هستند و الا چند هزار نفر آدم جمع کردن توی يك اطاق و اطاقهای آنها را پر کردن نتیجه اش چیست؟ نتیجه اش همین است که ملاحظه میفرمائید بنده يك نفر آدم سالم و با دماغ سالم سراغ ندارم که واقعاً بفرهنگ اینقدر عناد داشته باشد اگر واقعاً ارض بنده را تکذیب نمیفرمائید بیائید تعهد بکنید که در آتیه جلوگیری از این موضوعات بشود و حقوق حقه معلمین را محفوظ بدارند و جلوگیری کنند.

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - پرسشهای نماینده محترم راجع بموضوعات مختلفی بود که جواب آنها را بعرض آقایان نمایندگان برسانم اولاً راجع بآئین نامه قانون مالیات بر درآمد عرض کنم آئین نامه تنظیم شده است روز شنبه در هیئت وزراء طرح خواهد شد و امیدوارم که برای روز یکشنبه آینده بمجلس شورای ملی تقدیم شود و در کمیسیون قوانین مالیه طرح و تصویب و اجراء شود راجع به تغییرات قانون مالیات بر درآمد فرمودند که اگر لازم باشد بمجلس پیشنهاد شود عرض کنم قانونی است که وضع شده است ما باید اجراء کنیم و در عمل اگر دیدیم نواقصی دارد در موقع عمل نواقص را یادداشت میکنیم و در موقع خودش تقدیم میکنیم عجله نمیتوانیم بگوئیم قانون مالیات بر درآمد نواقص دارد یا ندارد برای اینکه هنوز عمل نشده است تا این که این موضوع برای ما ثابت شده باشد دیگر راجع بقانون تعلیمات عمومی آقای نراقی مسبق هستند و در این مجلس هم تشریف داشتند که آقای نخست وزیر موقعی که از برنامه دولت دفاع میکردند بعرض مجلس رساندند که قانون تعلیمات عمومی را مادر برنامه نوشتیم برای اینکه ما باید قانون تعلیمات عمومی را اجراء کنیم اگر ما اجراء نکرده ایم باید از ما سؤال شود و استیضاح شود والا اگر ما وعده اجراء قانون مصوب مجلس را بدهیم موضوعی ندارد و اینکه فرمودند که يك قسمت اشلهائی در آن جاییش بینی شده است و هنوز پرداخته نشده است خواستم عرض کنم در این موضوع بین وزارت فرهنگ و وزارت دارائی مکاتباتی شده است و تصور میکنم که اگر اشکالات مالی هم داشته باشد در بودجه آتیه مرتفع خواهد شد و بودجه وزارت فرهنگ هم مطابق قانون تعلیمات عمومی مصوب نوشته میشود و اگر کم و کسری داشته باشیم حتی المقدور سعی میکنیم که از سایر وزارتخانهها کسر کنیم و این قانون تعلیمات عمومی را اجراء کنیم و اگر يك قسمتی هم غیر قابل اجراء بود و اجراء آن برای ما میسر نبود روی این اصل که ما مخارج کشور را روی اصل عایدات و آنچه که عایدات برای ما پیدا میشود تنظیم خواهیم داد و اضافه بر عایدات مخارجی

نخواهیم کرد و هیچ قرضی نخواهیم کرد روی این اصل اگر يك قسمتی قابل اجراء نبود میگوئیم باین علل قابل اجراء نیست ولی ما تصور نمیکنیم که موفق نشویم قانون تعلیمات عمومی را اجراء بکنیم راجع باینکه فرمودند احکامی بمعلمین بدهند تصدیق میفرمائید که این دوره نباید مثل دوره های سابق سر تپ و سر هنگ و مدیر کل افتخاری داشته باشیم فایده ندارد برای يك معلمی که با بنویسیم حقوق تواضافه خواهد شد و بعد ما توانیم آنرا اجراء کنیم چرا این وعده بیخود را بدهیم این وعده برای معلمین مفید نخواهد بود بلکه مضر خواهد بود این وعده ایست که اگر دولت داد باید عمل بکنند والا وعده بیخود نباید داده بشود راجع بحقوق معلمین هم که فرمودند در بودجه در نظر خواهیم گرفت

نایب رئیس - آقای روحی موافقت؟

روحی - موافقم

نایب رئیس - آقای رفیع

رفیع - بنده مخالفی ندارم ولی بطوریکه تجربه کرده ایم در ادوار گذشته در این موقع که ۲۲ را میآوردند فقرا ضعفا و آژانها و بالاخره دون اشلهای زامی کشیدند برخ ما و ما برای خاطر آنها مجبور میشدیم رأی بدهیم یکی دو ماه دیگر بودجه میآمد بمجلس و مینگفتند شما يك رأی ضمنی داده اید چون رأی داده اید دیگر نمیشود این تشکیلات عرض و طویل را که مادرست کرده ایم از بین ببریم بنده میخواستم عرض کنم که آقای محمد بکنند که رأی امروز ما مربوط نیست بآن مخالفتی که ما بان ارقام و آن اضافات بودجه داریم و قتی که بودجه به طرح شد البته آقایان نظریات خودشان نسبت ببودجه خواهند گفت و این رأی که الان مجلس میدهد فقط برای این فقرا است مجلس با آن تشکیلات پر عرض و طول مخالف است با آن خانه های اجاره که در تمام شهر بهر طرف که میروند تابلوئی نگذارند و هیچ معلوم نیست که این تابلوها و این تشکیلات چیست مجلس با آنها مخالف است و در موقع مخالفت خودشان اظهار خواهند کرد.

مجلس (مخبر کمیسیون) - برای اینحضار خاطر آقای

مانند ولایت باز نشده است مجلس فعلی و کمیسیون بودجه سال ۱۳۲۳ بنظر بنده بزرگترین تکلیف و وظیفه ای که دارد این است که يك تجدید نظر کاملی در سازمان این بودجه های تفصیلی بکند باور بفرمائید که بنده برای اطلاع آقایان و برای اطلاع آقای وزیر دارائی که آنوقت هم خوشبختانه خودشان عضو مجلس بودند عرض میکنم که اینها يك ارقام زیادی و يك موسسات جدیدی در این بودجه ها گذارده اند که اساساً حیرت آور است یکی از آنها بودجه وزارت خوار بار بود که تشکیل شد و متعاقبش بودجه اش در همان موقع آمد بمجلس شاید بیست سی نفر عضو پانصد و شصت تومانی کثرتی داشتند و زیاد تر از يك مدیر کل که آنهم بعد از سی سال که در خدمت عمر صرف میکرد حقوق می گرفتند از این اعضا در وزارت دارائی از صد و دو بیست نفر گذشته است آقای فروهر این مطلب باید درست شود بنده اینجا صریحاً عرض میکنم با کابینه هم موافقت میکنم کارت سفید هم میدهم ولی نباید گفته شود که این جزو صحبت قبل از دستور است و ترتیب اثر داده نمیشود این سازمانها باید توجه بشود و مفید بحال کشور شود نهایت همینطور که حالا آقای نراقی فرمودند متأسفانه بواسطه توسعه سازمانهای زیاد و بیمورد وزارت خانه های دیگر ماموقعی پیدا نکردیم که این قانون تعلیمات عمومی را اجراء کنیم و فکری برای مستخدمین وزارت فرهنگ بکنند حالا ایشان نخواهند یا امساک فرمودند ولی بنده میخواهم عرض کنم که باور کنید ما يك معلمینی داریم که در ماه بیست سی تومان حقوق میگیرند این حقیقتاً شرم آور است که يك معلمی بیست تومان حقوق بگیرد این کار باید درست شود این کار صحیح نیست از این ارقام زیادی که در بودجه ها هست کسر کنید و يك فکری بکنید که وقتی بودجه را بمجلس میآورند لا اقل کارفرهنگ و کار معلمین اصلاح شود. يك کاری بکنید که فکری هم برای معلمین شده باشد (نمایندگان صحیح است) بنده معتنم می شمارم اینجا و خیلی هم بی ارتباط نیست اما یکقدری هم اگر خارج از موضوع باشد بنده این مختصر عرض را با آقای

وزیر راه میکنم يك تلگرافی از سمنان رسیده شاید به منی از آقایان اطلاع داشته باشند يك جمله در این تلگراف بود که بنده را تکان داد دیدم که يك فکری در ولایات پیدا شده است که آن فکر قدرت مر کزیت را دارد تکان میدهد این است که بنده میخواهم با اجازه آقایان این تلگراف را بخوانم راجع بیدی وضع راه آهن و سرقتهائی که راجع بمال التجاره اشخاص میشود که آقای وزیر راه باین قسمت توجه کنند اینها ضعف دولت را میرساند ما میخواهیم دولت جدید ضعیف باشد ما میخواهیم دولت جدید در کمال قدرت باشد و آسایش مردم را فراهم کند بنا بر این با اجازه آقایان خیلی هم مختصر است میخوانم:

تلگراف زیر را آقای ملک مدنی قرائت نمودند:

(مجلس شورای ملی ۲۴ رنوشت جناب آقای نخست وزیر وزارت راه وزارت داد گستری دادستان کل کشور دادستان دیوان کیفر وزارت دارائی بریاست محترم مجلس . آقای دکتر مصدق آقای جواد عامری . آقای علی اقبال . آقای دشتی . آقای ملک مدنی . آقای امیر تیمور کلانی . آقای نقابت . آقای نفیسی مدیر کل راه آهن . اطلاعات . ستاره . اقدام . رعد . بابا شمل . مرد امروز . پولاد . آزاد مردان کار خانه از پای بند ویران است - خواجه دربند نقش ایوان است عدم توجه و سر گرمی اولیای امور وضعیت این کشور را بجائی رسانید که رفته رفته هر ج و مرج در امور عادی کشور حکمفرما و هیچگونه تأمین برای مردم نمیتوان تصور نمود البته عموم آقایان مخصوصاً از وضعیت هرج و مرج که بطور بنگاه راه آهن حکمفرماست با اطلاع میباشند که بطور کلی در محمولاتی که بوشنیه راه آهن حمل میشود در بین راه و یا ایستگاه مبداء و یا مقصد دست برد نمیآیند که برای این قبیل کسرها اندازه راه آهن باستاناد مقرراتیکه وضع نموده است از خود سلب مسئولیت مینمایند اخیراً يك تابلوگون مال التجاره که از تهران بسمنان حمل شده و حتی اندازه راه آهن با دریافت حق مخصوص تضمین نموده وقتی بمقصد سمنان میرسند کلیه غدها که هر يك غدها متعلق بیک نفر کاسب بیچاره از هم پاشیده و مقدار کافی از آنها برده اند مثلاً از يک غده

قماش ده توپ و از يك عدل كيوه که ۹۰ زوج بوده ۷۱ زوج و هفتاد عدل توپ و انحصاری از حیث عدل یکی و از حیث مقدار ۱۶۴ کیلو برده اند هر چند در این مورد اداره راه آهن مجبور به تنظیم صورت مجلس و تصدیق به چنین وضعیتی گردیده و بخيال خود درصدد کشف و تعقیب قضیه و سارق برآمده ولی تصدیق میفرمائید موضوعاتی در این کشور و مخصوصاً در اداره نامبرده خیلی پیش آمد کرده که معلوم نیست نتیجه آن در چه وقت عاید شاکتی یا وارث او خواهد شد قریباً ارتباط تجارتي و اقتصادی فی مابین شهرستانها در نتیجه این قبیل پیش آمد طبعاً قطع میشود) بامضای تمام اهالی سمنان دولت محل تمام این اصلاحات و سازمانها برای مردم است امور اقتصادی و بازرگانی هم یکی از اموری است که حتماً در زندگی عامه تأثیر دارد این را باید آقای وزیر راه با کمال جدیت تعقیب بکنند و نتیجه را با اطلاع مجلس برسانند تشریف بیاورند پشت تریبون و بفرمایند که چه اصلاحاتی برای راه آهن کرده ام و چه قدمی برای بهبودی آنجا برداشته ام که با صحبت و حرف و فورمالیته این کار تمام نمیشود و امیدوارم که اینکار عملی شود و همه آقایان مطلعند که این صحبت و این مذاکره تقریباً چندین ماه است که راجع باین هرج و مرج و مرجهای دولت در کار بوده است و حالا که آقای سیاه تشریف دارند از ایشان انتظار داریم که قدم مؤثری بردارند تا رفع نگرانی بشود.

نایب رئیس - آقایان مذاکرات را کافی میدانند؟

نمایندگان - بله

نایب رئیس - آقای محمد طباطبائی

محمد طباطبائی - بنده میخواستم از دولت تقاضا بکنم که این لایحه^۳ یعنی بودجه را تیکه تیکه به مجلس آرزدن در سال ۱۳۲۳ ادامه پیدا نکند چونکه بودجه سابق چندین دفعه بمجلس آمد و هر دفعه که آمد من مخالف بودم بدولت وقت تذکره دادم که نمره عقلانی حکومت پارلمانی و نتیجه مستقیم مجلس شورای ملی رسیدگی و طرح و تصویب بودجه مملکتی است یعنی اگر بگوئیم مجلس برای بودجه

زندگی و صرفه معاشی خودشان میدانند در نظر گرفته شود و مداخلاتی که دولت تابحال داشته است حتی المقدور کسر شود و احتیاجی نباشد باین مداخلات بهمین جهت تصور میکنم که با نظر آقای مجید ضیائی هیچ مخالفتی نیست و عمل خواهیم کرد بترتیبی که برای شهرداریها تا کنون بود البته آقایان در نظر دارند که تا بحال دوونیم در صد از درآمد شهرداریها میگردقتند برای مخارج اداره مرکزی در اینجا و بعد از آن هم نقل و انتقالی در بودجه شهرداریها و بهمین جهت کارهاییکه آقایان میخواستند در محل بکنند موقوف باین شد که اجازه اش از اینجا صادر بشود چون گرفتاریهایی پیش میآید و تصمیماتی که گدام بر دیگری مقدم است و باید بنظر آن اداره و دولت برسد البته بعضی از آنها را که شروع کرده اند تا تمام مانده است و از آن طرف برای این اینکه اهالی هر محل بتوانند خودشان خرج زیبایی و نظافت شهر خود را بنمایند و خودشان در این باب تصمیم بگیرند که چه چیزی را برای چه کار مصرف کنند بنا بر این قانون شهرداریها این دو قسمت درس بیشتر در نظر گرفته خواهد شد یکی اینکه مردم بیشتر بتوانند مداخله بکنند یعنی حتی المقدور خودشان بتوانند مداخله بکنند و دست خودشان باز باشد مگر اینکه يك مراقبت خیلی مختصری از طرف مأمورین باشد و دیگر اینکه نظارت در بدست آوردن عوائد و خرج شهرداریها با خود محل باشد لایحه اش هم تقدیم خواهد شد و مراقبت خواهد شد و در آنجا رعایت خواهد شد که بیشتر عوائد صرف احتیاجات شهرها بشود و کمتر بحقوق پرداخته شود و البته بسته بتصویب آقایان است (نمایندگان صحیح است)

نایب رئیس - آقای هاشمی

هاشمی - بنده موافقم و در عین حال متأسفم که بجای آن کارهاییکه در کشور میشد امروز تمام هم دولت و مجلس باید صرف حقوق کارمندان بشود و بکار دیگر نمیتوانند برسند امیدوارم وضعی پیش آمد کند که گذشته از تأدیه حقوق کارمندان به يك اصلاحاتی هم دولت بتواند بپردازد

چند موضوع در هنگام گذشتن قانون متمم بودجه ۱۳۲۲ در مجلس مورد مذاکره شد و جناب آقای بیات که تشریف دارند وعده فرمودند که پیشنهاد های خود را آقایان نمایندگان در آن قسمت هاپس بگیرند و در مدت کمی آن پیشنهادها را عملی خواهند فرمود و متأسفانه این چند ماهه آخر سال که موقع مقتضی بود گذشت و راجع به آن پیشنهادات بهیچوجه اقدامی نشد یکی از آن پیشنهادات موضوع آموزشگاههای ملی بود که پیشنهاد شد در بند ۱۲ قانون متمم بودجه آموزشگاههای ملی را هم مشمول آن ماده قرار بدهد چون آموزشگاههای ملی در این دوسه ساله اخیر به منتهی درجه سختی دچار شده اند بنده باصرار آقایان پیشنهاد خودم را در آن موقع پس گرفتم و سه روز بعد خدمت آقای وحید رسیدم و انتظار داشتم که توجهی بآموزشگاههای ملی بشود ولی متأسفانه توجهی نشد اینک هم یادآوری میکنم میدانم که اگر آقای فاطمی هم بفرمایند پیشنهاد کن و کیل پیشنهاد خرج نمیتواند بکنند و برخلاف نظامنامه است (فاطمی چنین چیزی عرض نمیکنم) این است که فعلاً یادآوری می کنم که بهتر این است که این موضوع مورد توجه قرار بگیرد که برای دو ماه دیگر که بودجه را خواهند آورد اصلاح شود در واقع این يك نقص بزرگی است که در کار مملکت هست برای این که پانصد هزار مؤسسه ملی بحال بالتکلیفی باقیمانده و باید تکلیفش معلوم شود که باید باقی بمانند یا منحل شوند. یکی هم موضوع شهرداریها است که آنها هم در منتهای مضیقه دچار هستند و بعقیده بنده پیش بینی که در این قانون شده است کافی نیست بعضی شهرداریها را بنده سراغ دارم که نه ماه حقوق نداده اند در این سال سخت نه ماه حقوق بسپورها نداده اند و نواقص دیگری هم هست که فعلاً فایده ندارد عرض کنم فقط منظورم اینست که برای موقع تدوین بودجه در نظر بگیرند و در موقع طرح بودجه یکی یکی را بنده میآیم در کمیسیون عرض میکنم و فعلاً آقایان هم قول بدهند که این قسمتها را حتماً مورد توجه قرار بدهند یعنی باید از يك بخارجی کاسته شود و به آن بخارجی که لازمش

است تأدیبه شود مثلاً در ده سال اخیر دو ساله سال اخیر يك جاهائی آباد شده است جمعیت فوق العاده پیدا کرده است و آبادی فوق العاده پیدا کرده است ولی حالا از داشتن يك داد گاه محروم است و دولت هم توجه نکرده است که حوائج مردم چندین هزار نفر مردم این محل چیست این است که بنده مخصوصاً استدعا دارم موضوعاتی که باید بدرود مردم بخورد آنها در نظر گرفته شود و بفرمایش آقای رفیع تصویب امروز مجلس ملاک تا آخر عمل نباشد. این بود عرایض بنده.

نایب رئیس - آقای دکتر آقایان.

دکتر آقایان - بنده چون با دولت موافق بودم با پیشنهاد دولت که تقاضای سه دوازدهم باشد موافقم ولی میخواهم يك مطلبی را با اجازه آقایان بدولت تذکر بدهم این وضعیت بد بودجه مملکت ایران یعنی این که عایداتمان مخارجمان را کاملاً نمیبردازد علت اولیه اش تشکیلات اداری مملکت است. يك مملکتی مثل ایران نمیتواند در هر شهر کوچکی یا در هر قصبه ده دوازده اداره داشته باشد خیلی دور نروید این تجریش یا کرج يك اداره دارائی دارد يك اداره آمار دارد يك اداره ثبت دارد و همینطور اگر حساب بفرمائید دوازده سیزده تا اداره هست چون مملکت فقیر است بنا بر این نمیتواند يك حقوق کافی باعطاء این دوائرش بپردازد نتیجه چه میشود؟ نتیجه اش اینست که در هر کدام از این دوائر از رئیسش گرفته تا پیشخدمتش حقوق کافی نمیگیرند و آن قسمت تفاوت بین مخارج زندگانی و حقوقی که میگیرند این رئیس یا عضو با هر حقه بازی و وضعی که میشود باید آن تفاوت را تأمین کنند و اسباب زحمت مردم میشود و از طرف دیگر هم دولت نمیتواند کاملاً يك مأمورین صالحی داشته باشد يك مأمورین قابلی داشته باشد بدلیل اینکه بخشداري که صد و چهل تومان حقوقش باشد این با وضعیت امروز نمیتواند يك آدم درستی باشد يك آدم لایقی باشد مالکی که در حال مملکت ما هستند يك راهی از مدت مہدی قبل پیدا کرده اند و آن این است که کارهای را تا حدی بکنند که با یکدیگر تماس دارد جمع

نداشته باشد؟ و ما مجبوریم که يك فکری بکنیم برای این که در بودجه مان يك اضافاتی پیدا کنیم و آن اضافات را به خرج بهداری و تعلیمات برسانیم و این اضافات را هم با وضع فعلی ما باین زودیها نمیتوانیم از عایدات پیدا کنیم یعنی نمیتوانیم در ظرف دو سال سه سال پنجسال مملکت را طوری اداره کنیم که عایدات ما به پنج مقابل یا ده مقابل برسد در صورتیکه بهداری و تعلیمات عمومی مان يك مخارج زیادی دارد بنابراین باید از مخارج فعلی مان بزینم و بهترین راه زدن از مخارج فعلی هم این است که از اصول معروف حقوقی که ممول دفونکسیون یعنی جمع کردن کارها پیروی کنیم و این اصل را مطالعه کنیم و به بینیم تا چه حدی میتوانیم از اینگونه مخارج بزینم و يك مخارجی که بیشتر مورد احتیاج مملکت است مصرف کنیم. در کوچکترین جاهای هر شهرستانی همه دوائر هست غیر از بهداری چرا؟ برای این که بهداری طیب میخواهد طیب خوب باید باشد به طیب خوب هم حقوق زیاد باید داده شود و ما میخواهد آن دوا هم خرجش زیاد است و مخارج دیگری دارد و بعقیده بنده اگر دولت این اصل را مطالعه کند ما میتوانیم در همین بودجه سال جاری يك صرفه جوئیهای بزرگی داشته باشیم. صرفه جوئی دومی که ما میتوانیم داشته باشیم (آقای نخست وزیر به بخشند که بنده اینطور عرض میکنم) این است که دولت شخصیت بخرج بدهد حذف کردن دوائری است که کاملاً زائد است الان شما يك اداره باربری دارید که ماهی پانصد ششصد هزار تومان خرج دارد و آن را شما یکمرتبه میتوانید از بین بردارید (صحیح است) شما يك اداره تثبیت قیمتها دارید که يك مخارج هنگفتی دارد همین کار را با عشر آن مخارج میشود کرد درست است که يك اختیاراتی بر رئیس کل دارائی داده شده است که بعد درش بحث خواهیم کرد ولی این اختیارات دلیل بر این نیست که ایشان یا معاویین یا اعضائشان هر چه دلشان بخواهد دوائر دور و درازی را تشکیل بدهند اداره خواربارتات الان ماهی دویست سیصد هزار تومان بلکه پانصد هزار تومان

خرج دارد اگر بخواهید واقعاً با اشخاص قابلی این اداره را اداره کنید با ماهی پنجاه هزار تومان میشود اداره کرد تلگرافی است اینجا توی کیف بنده است سواد تلگرافی است که مینویسد هفت ماه قبل مأمور فرستاده است خواربار که محاسبات خواربار تبریز را رسیدگی کنند بعد از هفت ماه این مفتش که از اینجا رفته بوده است و يك آدم قابلی هم هست جواب میگوید که اصلاً حسابی نیست که من رسیدگی کنم در صورتیکه ما يك وقتی شرکت غله داشتیم آقای ابتهاج که یکی از مأمورین خوب این مملکت است و الان رئیس کل بانک ملی است آنوقت رئیس اداره نظارت شرکتهای بودند اگر سؤال بفرمایند بشما خواهند گفت که اداره غله يك حساب مرتبی داشت چون به ترتیب شرکت اداره میشد آخر سال بطوری حساب را می بستند که يك بانگی می بست این کارها را هر چه از صورت اداری در بیاوریم و از این گشاد بازها در بیاوریم من معتقدم که بیست بیست و پنج درصد ما میتوانیم از بودجه فعلی صرفه جوئی کرده باشیم. تلگراف دیگری بنده دارم که از تبریز تلگراف میکنند بطهران که فلان آدم رئیس خواربار دویست هزار تومان بلند کرده است و شب عید شخصی را بجای خودش معین کرده است و اتوبیل دولتی را هم سوار شده است آمده است بطهران لازم است این آدم را فوری بفرستید بطهران که بیاید حساب مردم را بدهد پولی که از مردم گرفته است پس بدهد (وزیر دارائی - اسمش چیست؟) اسمش را الان نمیدانم در کیفم هست بعد عرض میکنم شما يك مأموری را میفرستید از اینجا به ولایات هر چه دلش میخواهد میکند و نمیدانم این را اطلاع نداری که در اداره خواربار و اداره باربری هر مأموری که بیرون فرستاده میشود يك مالیات ماهیانه میپردازد يك شخصی که رئیس خواربار الیگودرز بود يك مبلغ هنگفتی بلند کرده بود در حضور من يك کسی ازش پرسید (و نمیدانست من کی هستم) گفت آقا تو صد هزار تومان بلند کرده ای گفت من شانزده هزار تومان در طهران داده ام و این پست را گرفته ام (امینی - اسمش

چیلنگ) این را هم فعلاً نمیدانم بعد عرض خواهم کرد. پس اگر دولت تصمیم بگیرد این آقای رئیس کل دارائی را هم بخواهند ببخش بفرمایند و این دوائری که بهیچوجه بندر نمیخورد و ماهی دو میلیون دو میلیون و نیم خرج دارد از بین ببرید مجال زیادی برای کارهای لازم محل خواهید داشت. الا آن در مقدمه این لایحه نوشته شده است که بودجه های وزارتخانه پس فرستاده شده است برای اینکه در قسمت بیست میلیون کسر داشته است بنده نمیدانم با وضعیت فعلی چرا ما باید کسر بودجه داشته باشیم وضعیت اقتصادی کشور ما خیلی خوب است دلیل ندارد که ما کسر داشته باشیم ولیکن کارها را به اداره میکنند اصل قضیه در همین جا است.

مخیر - اولاً قسمت آخر که فرمودند راجع به بودجه و کسر بودجه و آن دو بیست و بیست ملیون باید رفع اشتباه بشود که اولاً این نهصد و چهل ملیون که گفته میشود بودجه مملکتی است نه صد و چهل ملیون تومان است. اما یک موضوعی که آقای دکتر راجع بخواربار اشاره کردند و موضوعات دیگر این را بنده محتاج نمیدیدم عرض کنم چون در جلسه پریروز کمیسیون شاید یک ساعت و نیم در همین موضوع بحث شد و اعتراضاتی هم کمیسیون برتیس کل مالیه کرد و او هم وعده داد که عنقریب باین حسابها رسیدگی میشود و حساب تصفیه شده را صورت خواهند داد و راجع برتیس خواربارهایی که گفته شد حتی یکی دو تا پرونده هم که در این موضوع بوده است یکی از آنها تکمیل شده است و رفته است بداد گستری یکی دیگر هم بهین زودی بوزارت دادگستری خواهد رفت (وزیر دارائی - آنها هم بوزارت دادگستری فرستاده شد) این را هم خواستم برای اطلاع آقایان عرض کنم. و فعلاً این لایحه سه هوازدهم در هر حال مورد تصویب آقایان واقع میشود الا آن هم ظهر پنجشنبه است و آقای وزیر دارائی هم دستور داده اند که متصدیان این امر در اداره باشند که پس از تصویب برای اجرای آن اقدام شود و بولایات و شهرها هم باید فلکراف شود و اگر آقایان

موافقت بفرمایند این کار زودتر انجام شود وزارت دارائی میتواند حقوق مستخدمین دولتی را پردازد
نایب رئیس - آقای دکتر زنگنه پیشنهادی برای کفایت مذاکرات کرده اند خوانده میشود:

پیشنهاد میکنم مذاکره در کلیات کافی دانسته شود (صحیح است)

نایب رئیس - آقایان مذاکرات را کافی میدانند (گفته شد - بلی) پیشنهاد قرائت میشود:

پیشنهاد آقای فرهودی:

پیشنهاد می کنم تبصره زیر به ماده واحده علاوه شود: تبصره - بودجه درآمد و هزینه بنگاه راه آهن دولتی ایران از سال ۱۳۲۳ باید جمعاً و خراجاً جزء بودجه کل کشور منظور گردد و تسهیلاتی را که دولت در امور استخدامی و مالی بنگاه از لحاظ سرعت کارها لازم میدانند در لایحه قانونی متمم بودجه ۱۳۲۳ پیشنهاد نماید.

نایب رئیس - آقای فرهودی

فرهودی - آقایان توجه دارند که یکی از معجزات و افتخاراتی که مردم ایران در دوره اخیر برای خود فراهم آوردند احداث راه آهن سرتاسری بود این عمل معجزه قوه کار و بردباری بود که ملت ایران نشان داد و در عرض ده سال هزار و چهارصد کیلومتر راه آهن کشید و این راه آهن را از کوههای بلند و رودهای زیاد عبور داد بطوری که دو بیست و بیست تونل و چهار هزار پل در این راه آهن ساخته شده است و اگر متناسب عملی که شده است وعده کارگر را با قوه مالی که در این راه بکار رفته است مقایسه کنیم تصدیق خواهیم کرد که این کاری که ملت ایران کرده است مافوق قوه معمولی ملل است و از این حیث گوی سبقت را بر روده است بنابراین راه آهن ایران بزرگترین ذخیره انرژی و سرمایه ملت ایران است. بودجه راه آهن سالیانه در حدود دو بیست ملیون تومان است یعنی در حدود نصف بودجه کل مملکت است اما متأسفانه مجلس شورای ملی از جریان بودجه باین با عظمتی بی اطلاع است یعنی نه از درآمدش اطلاع دارد و

نه از خرج آن. و این کاملاً برخلاف قانون اساسی است برای این که راه آهن با پول این ملت ساخته شده است و حقاً و قانوناً بایستی نمایندگان ملت در جمع و خرج آن نظارت داشته باشند. در آبان ۱۳۱۲ و مهر ۱۳۱۴ یک قانونی از مجلس گذراندند البته آن موقع راه آهن سرتاسری تمام نشده بود فقط یک قسمت تحت بهره برداری بود در آن موقع فشار بیشتر روی ساختمان بود نه روی بهره برداری باین جهت یک قانونی آوردند دائر باین که بنگاه راه آهن در بودجه خودش مستقل باشد و بودجه راه آهن را هیئت وزراء تصویب کند و نظر نمایندگان مجلس شورای ملی در آن جاری نشود در ۱۳۱۷ که راه آهن سرتاسری تمام شد و دیگر آن فشاری که برای ساختمان بود از بین رفت متأسفانه باز آن قوانین بقوت خودش باقی ماند و مدار عمل بنگاه راه آهن و بودجه آن همان قوانین استثنائی است که در واقع در مورد ساختمان راه آهن آن قوانین فقط مورد داشته است و نتیجه اجرای آن قوانین در حال حاضر این است که جریان امور مالی بنگاه باین بزرگی از نظر ملت و نظر نمایندگان ملت مستور مانده است یعنی آن سیاست اختفاء و استتار هنوز هم در جریان بودجه این بنگاه برقرار است و در بنگام راه آهن هر گونه خرج و مصرفی را بدون اطلاع مجلس یا دیوان محاسبات و بدون رعایت قانون محاسبات عمومی انجام میدهند و اسراف و تبذیر و سوء استفاده در راه آهن بعدی رسیده است که بحساب در نمیآید لازم است آقایان توجه بفرمایند پولهایی که با نظارت مجلس و با نظارت دیوان محاسبات خرج میشود چه حالی دارد تا چه رسد باینکه بودجه باین بزرگی بدون نظارت مجلس و بدون نظارت دیوان محاسبات خرج شود حالا چند نمونه از طرز عمل این بنگاه عرض میکنم: بنگاه راه آهن در سال سی و پنج میلیون تومان خرید میکند این خریدها بدون ملاحظه انجام میگردد و هیچ مقام قانونی نیست که تشخیص ضرورت این خریدها را بدهد و هیچ مقام مسئولی نیست که وقتی بخرید

شده در موقع تحویل تطبیق کند با صورت خرید و صورت مصرف این اجناس مشکل عمل این است که بنگاه دلال در اطراف بنگاه راه آهن هستند هر وقت موضوع خرید یک جنسی پیش می آید پیشنهاداتی به راه آهن میدهند و یک قرار دادهائی می بندند اجناس مورد این قراردادها اکثراً موهوم است ولی البته پولی که راه آهن میدهد موهوم نیست و بنگاه راه آهن مطابق همان جریان که عرض کردم یک پولهایی را بعنوان خرید جنس میدهد در صورتیکه جنس آن معلوم نیست و خرابکاری امور مالی بنگاه از این جا معلوم میشود که هیچوقت دفاتر بانک ملی و دفاتر بنگاه راجع به موجودی پول بنگاه بایکدیگر تطبیق نمیکند و این بزرگترین دلیل اختلال محاسبات آنجا است. بنگاه راه آهن اموال و دارائی سرشاری دارد که از ابتدای تأسیس راه آهن خریداری شده و البته قیمت آنها هم در نتیجه افزایش قیمتها فوق العاده زیاد تر شده است و باید حالا به میلیاردها رسیده باشد اما متأسفانه بنگاه راه آهن دفتر اموال ندارد در هر وزارتخانه و هر اداره و هر مؤسسه ای برای اموالی که دارد دفتری دارد اما در این بنگاه اصلاً دفتر اموال ندارند که به بینند این اموالی که میلیاردها قیمت آن است موجود است یا نه و آن چیزهایی که خریداری شده تحویل گرفته شده یا نه اخیراً یک پیش آمد هائی در بنگاه راه آهن شده است که دیوان کیفر خواسته است مداخله کند ولی پرونده ها را به دیوان کیفر نداده اند و چند دفعه از طرف وزارت طرق خواسته اند بزرسی کنند و بازرشائی فرستاده اند ولی آن بازرسان نتوانسته اند کاری انجام بدهند چون اسناد لازم در دسترس آنها نگذاشته اند یا کارها را این طرف و آن طرف معطل کرده اند یک موقع یک پرونده در بنگاه راه آهن پیدا شد که معروف است به پرونده فولاد که راه آهن فولادی خریده بود اما آهن کهنه تحویلش دادند و چهارصد هزار تومان تفاوت این معامله بوده است دیوان کیفر یک بازرسی فرستاد برای رسیدگی باین کار تصور

میفرمائید بنگاه راه آهن با این بازپرس چه کرد؟ بنگاه راه آهن این بازپرس را با چهار برابر حقوق خودش استخدام کرد در بنگاه راه آهن و غائله این پرونده خواهید (وزیر دارائی - اسم این بازپرس را میدانید بفرمائید) فعلاً نمیدانم ممکن است بعد تحقیق کنم و بگویم. بنگاه يك بیلانی منتشر کرده است در سال ۱۳۲۰ و در این بیلان يك خرج بزرگ را که استهلاك راه و عمارت و اثاثیه باشد منظور نکرده اند و در نتیجه شش میلیون تومان اضافه در آمد نشان داده اند و این عمل يك تقلبی است در بیلان آقایان نمایندگان که میخواهند دارائی ملت ایرانرا حفظ کنند که دستبردی به آن نشود البته باید توجه بفرمائید که بودجه این بنگاه جزو بودجه مملکتی باشد و مجلس جمعاً و خرجاً نظارت داشته باشد و اینطور نباشد که دست عمال بنگاه باشد و بودجه اش را بدولت بدهند این است که بنده پیشنهاد کردم که بودجه راه آهن هم جزو بودجه مملکتی باشد. يك نکته اینجاست که ممکن است بگویند بنگاه راه آهن از لحاظ فنی احتیاج بيك تسهیلاتی در امور استخدامی و مالی دارد این را هم بنده پیشنهاد کردم که در ضمن قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۳ منظور کنند و رقم جمع و خرج بودجه راه آهن هم جزو بودجه کل کشور بیاید و این عمل بر اعتبارات عمومی و مالی ملت ایران هم اضافه میکنند برای اینکه شما بودجه خودتان را که میخواهید روی سید و بیست میلیون ببندید (وزیر دارائی - نه صد میلیون) ممکن است با بودجه بنگاه راه آهن خیلی زیاد تر بشود یکی از رفقا یاد داشتی راجع به راه آهن مشهد و تبریز برای بنده فرستاده اند که باید این راهها تکمیل شود برای اینکه خرج تکمیل اینها زیاد نیست و نسبت به درآمدی که دولت از این راه پیدا خواهد کرد خرج آن زیاد نخواهد بود و فعلاً با این گرانی لاستیک و نبودن وسایل نقلیه تکمیل این قسمت از راه آهن کاملاً لازم است و بنفع مملکت خواهد بود. خلاصه بنده تقاضا میکنم که وزارت راه این قسمت ها را در نظر بگیرند که

اولاً بودجه بنگاه راه آهن را جزء بودجه عمومی بگذارند و ثانیاً راه آهن تبریز و مشهد را هم ساختمانش را تکمیل کنند.

وزیر پیشه و هنر (آقای اردلان) - معایبی را که نماینده محترم فرمودند البته مناسب است که جزئیات آنرا هم بوزارتخانه مربوطه اطلاع بدهند و مرقوم بفرمائید تا هر مورد بخصوصش مورد تعقیب واقع شود نظر کلی که فرمودند حالا وسیله تعقیب در دست نیست مگر این که جزئیات آنرا هم اطلاع بدهند. ولی البته آقای وزیر راه دقت خواهند فرمود اگر يك چیزهایی در جریان بوده است و تعقیب نشده است مورد تعقیب قرار گرفته میشود. اما راجع باصل پیشنهاد بنظر بنده این پیشنهاد بطور کلی با مقررات تطبیق نمیکند (فرهودی - با قانون اساسی تطبیق میکنند) اولاً در موضوع بودجه بنده هم معتمد که بودجه باید در دو رقم معین شود از یکطرف کلیه درآمد کشور و از طرف دیگر هم مخارج که انسان زود بتواند با يك جمع و تفریق کسر یا اضافه کل درآمد و هزینه مملکت را بفهمد ولی چون با يك مطالعاتی قبلاً يك قانونی راجع به بودجه راه آهن گذشته است لغو يك قانون با يك پیشنهاد آنهم در موقع طرح سه دوازدهم مورد ندارد درست توجه بفرمائید برای این کار با يك مطالعه ای قانونی از مجلس شورای ملی گذشته است و در آن قانون با همان مطالعه پیش بینی شده است که جمع و خرج راه آهن بچه ترتیب باید باشد يك هیئت نظارتی معین شده است که آن هیئت نظارت دخالت میکند و بودجه آنجا را می بیند و وزارت دارائی هم می بیند بالاخره در هیئت وزراء هم رسیدگی میشود و اگر آقا میل داشته باشند که این کار وضعی که میل دارند عملی شود باید يك طرح قانونی تهیه بفرمائید و آقایان هم امضاء بفرمائید و مطرح شود و با يك مطالعه این کار عملی شود و الا در موقع طرح سه دوازدهم بودجه نمیشود يك قانونی لغو شود حالا بسته است بنظر آقایان.

دکتر زنگنه - بنده با پیشنهاد موافق اجازه میفرمائید

رفیع - در پیشنهاد یک نفر نمیتواند بیشتر مذاکره کند **نایب رئیس -** مراعات میشود. آقایانی که با تبصره پیشنهادی آقای فرهودی

یک نفر از نمایندگان - دو مرتبه این پیشنهاد را بخوانند (بشرح سابق خوانده شد)

وزیر دارائی - میخواستم بعرض برسانم با این پیشنهادی که شده است بدلائلی که آقای وزیر پیشه و هنر فرمودند دولت مخالف است و فعلاً نمیتواند موافقت کند و چون دولت موافقت نمیکند اگر این پیشنهاد تصویب شود این لایحه مجدداً می رود بکمیسیون و تصویب سه دوازدهم موکول میشود بجلسات بعد و تقاضا میکنم آقای فرهودی پیشنهادشان را پس بگیرند و در موقع خودش مورد توجه خواهد شد.

نایب رئیس - آقای فرهودی چه میفرمائید؟ **فرهودی -** اگر دولت این نظر را در بودجه تأمین کند و در بودجه منظور خواهد شد مسترد میکنم

وزیر دارائی - دولت مطالعه میکند البته در موقع خودش در نظر گرفته خواهد شد.

فرهودی - مسترد میکنم.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای دکتر اعتبار. پیشنهاد میشود جمله ذیل: از محل اعتبارات مربوطه تعهدات ساختمانی سال ۱۳۲۱ را نیز پرداخت نماید از قسمت آخر قبل از تبصره ۱ حذف شود.

نایب رئیس - آقای دکتر اعتبار.

دکتر اعتبار - بنده همانطور که در موقع کلیات ماده واحده عرض کردم این تعهدات فوتی نیست و بایستی درش دقت شود آقایان موافقت بفرمائید که این قسمت فعلاً از این جا حذف شود و در موقع طرح بودجه مطرح شود که بیشتر درش مذاکره شود.

وزیر پیشه و هنر - این موضوع را قبلاً هم آقای دکتر اعتبار مذاکره فرمودند و این هم يك چیزی نیست که خیال بفرمائید که بمحض تصویب فوراً يك وجوهی پرداخته میشود باین سبلی هم نیست ولی باید دست دولت باز باشد که

اگر چیزهایی هم از سال ۱۳۲۱ بمردم باید داده شود بتوانند بپردازند این است که خواهش میکنم آقا هم موافقت بفرمائید بهمین ترتیب باقی باشد.

دکتر اعتبار - این جا نوشته شده است (مجاز است هزینه های لازمه را برای تکمیل ساختمانها و تعمیراتی که قبلاً شروع شده باشد از مازاد اعتبارات بودجه های سال ۱۳۲۲ پرداخت نمایند) و در آخر این قسمت هم اضافه کرده اند (و از محل اعتبارات مربوطه تعهدات ساختمانی سال ۱۳۲۱ را نیز پرداخت نماید) این موضوع در قسمت سال ۱۳۲۲ و تعقیب ساختمانها از محل اعتبار ۱۳۲۲ لازم است ولی تعهدات ساختمانی سال ۱۳۲۱ که تمام شده و مدتی هم گذشته است اگر تا بحال پرداخت نشده دو ماه دیرتر داده شود اشکالی پیدا نمیشود.

وزیر دارائی - وقتی آقا موافقت میفرمائید تعهدات ۱۳۲۲ پرداخته شود ۱۳۲۱ که مقدم است علت ندارد که دیرتر پرداخته شود.

دکتر اعتبار - علت پیشنهاد بنده این است که بنده خودم در این رقم هائی که میفرمائید وارد بودم و میدانم که این ارقامی که مربوط باین قسمت ها است چیز های غوری نیست و باید درش بیشتر دقت شود این بود که این پیشنهاد را تقدیم کردم که فعلاً بماند تا موقع طرح بودجه کل.

وزیر پیشه و هنر - بنده لازم است این را عرض کنم که دولت هم فوراً چیزی بکسی نمیپردازد اشکال تراشی بیشتر از آنچه آقا میفرمائید خواهد شد ولی باید يك فکری کرد که دولت هم خوش حساب باشد اگر کسی طلبی دارد باید داد. چون طلب کهنه است نباید داد؟ این که نمیشود کسی که قانوناً حقی دارد باید پرداخته شود.

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر اعتبار آقایانیکه موافق هستند قیام فرمائید (عده کمی قیام نمودند) تصویب نشد. پیشنهادی از آقای طوسی رسیده است قرائت میشود:

پیشنهاد میشود نقل اعتبارات از يك قلم بقلم دیگر

مربوط به قسمت اخیر تبصره ۲ با نظر کمیسیون بودجه انجام شود.

نایب رئیس - آقای طوسی .

طوسی - بنده در موضوع این پیشنهاد زیاد اصراری ندارم چون در ماده واحده نوبت اجازه بنده نرسید خواهستم باین وسیله عرضم را کرده باشم اولاً بطور سؤال استدعا میکنم به بنده بفرمایند که مقصود از این انتقال قلم به قلم چیست و ضمناً در این لایحه سه دوازدهم بنده خیلی صحبت های لازم داشتم که بایستی بعرض مجلس میرساندم و موضوعی را که فعلاً میخواهم عرض کنم این است که يك حربۀ عجیبی شده است حقوق کارمندان دولت که در تمام قسمت ها صحبت میشود که حقوق کارمندان دولت عقب خواهد افتاد اگر يك راه حلی برای آن قسمت بنظر بنده میرسانند بنده نظریات خودم را در آن قسمت عرض میگردم که يك نظری بشود حقوق کارمندان هم داده شود . عرض لازمی که فعلاً بنده در این جا دارم و استدعا میکنم که جواب بفرمایند این است که بنده میخواهم بدانم که مخارج جاری میسیون امریکائی بطور کلی اعم از حقوق و مخارج مسافرت های روزانه و ماهیانه و ایاب و ذهاب چراغ ، کرایه منزل و اتومبیل های که در اختیار دارند و غیره و غیره چه مبلغی است بنده میخواستم يك صورتی از مخارج این میسیون امریکائی بما مرحمت بفرمایند که بنده راجع به این میسیون امریکائی و این مخارج يك عرایضی دارم که بعد عرض خواهم کرد . بنده نسبت به قسمت های دیگر هم عرایضی دارم که فعلاً عرض نمیکنم ولی خواهش میکنم فقط این قسمت را جواب بفرمایند .

مخبر - این سؤالی را که آقای طوسی راجع به نقل و انتقال اقلام فرمودند این قسمت برای این است که فرض بفرمائید وزارت پیشه و هنر صرفه جوئی هایش زیاد تر است این را بتوانند انتقال بدهند بوزارت کشور که صرفه جوئیش کمتر است و مخارج لازمی هم دارد مقصود این است که يك جایی که در یکی از اقلام بودجه صرفه جوئیش کمتر است و بجای دیگر بیشتر است بتوانند آن زیاد تر را بدهند به

از حقوق اولیه هم که میگردند کسر شد چون آقای نراقی در این باب توضیحات دادند بنده زیاد وقت مجلس را نمیگیرم اجازه بفرمائید يك مثلی عرض کنم بی مزه نیست شخصی خواب دید يك گونی طلا بارش کرده اند و کپورش درد گرفته است از خواب که بیدار شد دید کمرش خیلی درد میکند ولی از طلا خبری نیست فرهنگیان به قانون تعلیمات عمومی امیدوار بودند ولی آن قانون بدرشان که نخورد حقوقشان هم پائین آمد و بنده در نظر داشتم که بلکه باین پیشنهاد بنده موافقت بفرمایند و این مبلغی که از حقوق سابق آنها کسر شده جبران کنند ولی چون جناب آقای وزیر دارائی خیلی در تسریع تصویب این لایحه عجله دارند اگر موافق نیستند مسترد میکنم .

وزیر دارائی - بعداً در قانون بودجه نظر جنابعالی انشاء الله تأمین خواهد شد .

نایب رئیس - پیشنهادی از آقای فرود رسیده قرائت میشود .

پیشنهاد میکنم در تبصره ۶ بعد از جمله نه ماه آخر سال (اقساط متساویه) اضافه شود .

مخبر - قبول میکنم دولت هم قبول میکند .

وزیر دارائی - قبول میکنم صحیح است .

نایب رئیس - پیشنهادی از آقای دکتر اعتبار رسیده قرائت میشود .

پیشنهاد میشود تبصره شش بطرز ذیل اصلاح شود . تبصره شش: وزارت کشور مجاز است برای رفع احتیاجات شهرداریها معادل عایدات حاصله از آن قسمت از عوارضی که بموجب قانون مالیات بر درآمد مصوب ۲۹/۸/۲۲ از بین رفته مابقی را در عرض سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ لازم دارند (مشروط باینکه از درآمدهای سه ماهه دوم سال ۱۳۲۲ تجاوز ننماید بعنوان وام از خزانه داری کل دریافت دارند و خزانه داری کل نیز مجاز است مبالغ مزبور را بعنوان وام در دسترس وزارت کشور بگذارد و امهای مزبور از طرف وزارت دارائی تضمین و در ظرف نه ماهه آخر سال از محل یکدهم مالیات

بر درآمد که بموجب قانون مالیات بر درآمد بکشور داربها پرداخته میشود مسترد خواهد گردید خزانه داری کل مجاز است مبالغ لازمه را در بانک ملی ایران با اطلاع مجلس به عنوان وام دریافت دارد .

بر درآمد که بموجب قانون مالیات بر درآمد بکشور داربها پرداخته میشود مسترد خواهد گردید خزانه داری کل مجاز است مبالغ لازمه را در بانک ملی ایران با اطلاع مجلس به عنوان وام دریافت دارد .

نایب رئیس - آقای دکتر اعتبار .

دکتر اعتبار - در این جاسه نظر را بنده بعرض مجلس شورایی رساندم یکی اینکه وامیکه شهرداریها باید بگیرد بالاخر وزارت کشور بگیرد برای اینکه وضع محکمتر باشد یکی دیگر راجع بکمبود بود که عرض کردم سه ماهه اول سال کافی نبود که مخارج شهرداری ها را تأمین کند این بود که سه ماهه دوم سال ۲۲ را پیشنهاد کردم و یکی هم راجع به تعیین وام و اجازه وام بود که پیشنهاد کردم با اطلاع مجلس باشد و اگر تشریفات زیادی لازم دارد با اطلاع کمیسیون بودجه باشد یعنی اگر میگوئید تشریفات زیاد لازم دارد با اطلاع کمیسیون بودجه باشد

مخبر - اولاً این کلمه شهرداری که در اینجا نوشته شده

میدانید که شهرداری تابع وزارت کشور است شهرداری ها اگر قرض میکنند مطابق اصول باید بانصوب وزارت کشور باشد موضوع دوم که فرمودید این را بعد از مذاکرات زیادی که کردیم اینطور موافقت شد که بهتر از پیشنهاد جنابعالی میشود . مشروط بر اینکه (از يك ثلث حد وسط عایدات نه ماهه اول سال ۱۳۲۲ تجاوز ننماید) نه ماهه را گرفتیم که منظور جنابعالی را بهتر تأمین میکنند (د کتر اعتبار بنده هم موافقم) . یکی دیگر وامی که فرمودند خود این با استحضار مجلس است (د کتر اعتبار مبلغش معین نیست) بعلاوه این وام مدت دازی نیست این در واقع يك وجه متحرك و گردانی است و اشکالی ندارد حالا میگیرند بعد از عایدات خودش میدهند و این اشکالی ندارد .

وزیر دارائی - موضوع مبالغ لازمه را توضیح بفرمائید اینجا يك چیزی در آخر تبصره ششم نوشته شده که خزانه داری کل مجاز است مبالغ لازمه را از بانک ملی ایران بعنوان وام دریافت نماید این عبارت تنها مربوط به این تبصره آخری است نه مربوط بتمام تبصره ها و این را چون آقا خواستند بنده توضیح میدهم .

دکتر اعتبار - چون قسمت اول نظر بنده تأمین شد پیشنهادم را پس میگیرم .

نایب رئیس - پیشنهادی از آقای نجومی رسیده است قرائت میشود .

پیشنهاد میکنم در تبصره ۲ کمک بکارمندان وزارت جنگ حذف شود .

نایب رئیس - آقای نجومی .

نجومی - مقدمه برای اینکه دلیل حذف این تبصره را بگردم اجازه بفرمائید يك تلگرافی است مفادش را بخوانم .

تلگرافی است از خرم آباد که رئیس نظام وظیفه آن جا برای (شرح مبسوطی است وقت مجلس را زیاد نمیگیرم)

اولاً اشخاص پولدار و اشخاصی را که دلتش میخواهد بنام نظام وظیفه بگیرد حبس میکند بعد که حق و حسابش را

گرفت آنوقت ولش میکند (یکی از نمایندگان) - همه جا همینطور است .) دوم اینکه اگر يك مشمولی

در محل نباشد همسایه اش را بگیرد توقیف میکنند (خنده نمایندگان) کدیه بامضای یکمده از اهالی

آنجا است که بمجلس است و نخست وزیر و وزارت جنگ زیاست نظام وظیفه عمومی . این مأمورین طرز عملشان

البته عمومیت ندارد ولی در مرکز هم یکمده اینطور هستند برای این که عمل دیروزش نمونه است که يك سرتیپی

برای عضو زیر دستش هفت تیر میکشد توی مرکز وزارت جنگش و این کمک بکارمندان آنهاست که حقوق میگیرند

و طرز عملشان اینطور است که در مرکز در مقابل چند مقامات مؤثر با بودن يك وزیر و يك نخست وزیري يك سرتیپی توی

وزارت خانه هفت تیر میکشد برای يك سروانی يك سرتیپی هم پا میشود که آقا بمن حکم میکنند که يك حکم برخلاف

قانون حتی برخلاف پرونده بدهم بنده نمی توانم بلند می شوم میروم همان پول بومیه هم که بآنها داده میشود آخر خدمتی

نیست این طرز خدمت بیرون و این هم طرز عمل داخله است (نمایندگان صحیح است) . استدعا میکنم آقای وزیر جنگ

توجه بفرمائید پس بطور کلی باید تجدید نظر شود از آقای

وزیر جنگ تقاضا میکنم که باین مأمورین رسیدگی شود **وزیر دارائی** - استدعا میکنم پیشنهاد خودتان را پس

بگیرید آن قسمت در نظر گرفته میشود و رسیدگی میشود . **نجومی** - پیشنهاد خودم را پس گرفتم .

نایب رئیس - پیشنهاد آقای نقابت قرائت میشود در سطر سوم تبصره شش مشروط بر اینکه از ثلث مجموع

عایدات ۹ ماهه اول سال ۱۳۲۲ تجاوز ننماید

نایب رئیس - آقای نقابت .

نقابت - يك قسمتی قابل توجه است و آن این است که شهر داریها در اول سال ۱۳۲۲ عایدات خیلی کمی داشته اند

و از تیر ماه بعد عایدات را انجمن ها زیاد کرده اند بملاحظه اینکه خرجشان هم زیاد شده است اگر ما بگوئیم مشابه باشد

که سه ماهه اول سال با آنها مشابه شد اول سال پول داده شود تقریباً صفر است آنوقت است که در شهر داریها يك قسمت از

مخارج آنها پرداخته می شود و يك قسمت پرداخته نمی شود و این تبعیض ایجاد اغتشاش میکند و همانطور که آقای مخبر

کمیسون هم تذکر دادند این پیشنهاد را بهمان ترتیب بنده قبلاً کرده بودم ، منظور این است که در آن پراکنزی که در

تبصره ۶ هست عبارت اینطور بشود . مشروط بر اینکه از ثلث مجموع عایدات ۹ ماهه ۱۳۲۲ تجاوز ننماید .

وزیر دارائی - حد وسط را هم اضافه بفرمائید

نقابت - این معلوم است چون مجموع راجع کنند و سه تقسیم میکنند این میشود ثلث

مخبر - این را همانطور که فرمودند کمیسون هم موافقت دارد باین ترتیب : مشروط بر اینکه از ثلث حد وسط عایدات

نه ماهه اول سال ۲۲ تجاوز ننماید دولت هم موافق است . **نایب رئیس** - مجدداً بفرمائید که آقای طوسی بتوانند

اصلاح بفرمایند .

نقابت - حد وسط لازم ندارد چون نه ماه عایدات را وقتی که جمع کنیم و ثلث کنیم یعنی به سه که تقسیم کنیم همان

حد وسط است فقط باید نوشته شود ثلث مجموع عایدات ۹ ماهه **مخبر** - صحیح است و عبارت اینطور میشود : مشروط

بر اینکه از ثلث مجموع عایدات نه ماهه اول سال ۱۳۲۲ تجاوز ننماید .

نایب رئیس - منظور شما تأمین شد آقای نقابت

نقابت - بلی صحیح است .

نایب رئیس - مسترد میفرمایند . برای اصلاح تبصره

شش ماده واحده پیشنهادی از طرف آقای ملک مدنی ، دولت آبادی ، مؤید ثابتي رسیده که برای اطلاع مجلس قرائت

میشود .

تبصره شش - وزارت کشور مجاز است مبالغی را که در

عرض سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ شهر داریها لازم دارند (مشروط بر اینکه از درآمد ۳ ماهه وسط سال ۱۳۲۲ تجاوز ننماید)

بعنوان وام از خزانه داری کل دریافت دارند و خزانه داری کل مجاز است مبالغ مزبور را بعنوان وام بوسیله وزارت کشور

در دسترس شهر داریها بگذارد و امهای مزبور از طرف وزارت دارائی تضمین و در ظرف نه ماهه آخر سال از محل یکدهم

مالیات بر در آمد که بموجب قانون مالیات بر در آمد بشهر داریها پرداخته میشود مسترد خواهد نمود . خزانه داری کل

مجاز است مبالغ لازمه را از بانک ملی ایران بعنوان وام دریافت نماید مرآت اسفندیاری - کاظمی - ملک مدنی

دولت آبادی - مؤید ثابتي .

نایب رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده میخواهم عرض بکنم که ما این

پیشنهاد را وقتی دادیم که پیشنهادات خیلی شده بود با این اصلاحاتی که در تبصره ۶ شد منظور آقایانی که امضا کرده

بودند و نظر بنده تأمین شد خواستم يك مطلبی را عرض کنم در کمیسون بودجه تذکر داده شد در خصوص بودجه شهر داریها

و عایدات شهر داریها حقیقتاً هیئت وزراء باید فکری بکنند متأسفانه آن قانونی که ما گذرانیدیم برای اینکه یکدهم

در آمد از قانون مالیات بر در آمد متعلق بشهر داریها باشد حالا که بکار شهر داریها بررسی کردند تقریباً بودجه های

شهر داریها اگر مطابق قانون مالیات بر در آمد پرداخته شود شاید يك ثلث آن بودجه آنها را تأمین نمیکند و البته

شهر داریها یکی از مؤسسات ملی است که باید بودجه آنها تأمین شود و اگر بودجه شهر داریها یقیناً پیدا کند اصولاً

به تنظیم شهر و بهداشت هر شهر اطمه وارد می آید این در کمیسون مذاکره شد چون فعلاً مشغول تهیه بودجه هستند

و مخصوصاً نظر وزیر دارائی را باین قضیه جلب میکنم که بودجه شهر داریها وضعیتشان تأمین شود و يك مطالعاتی

بفرمایند برای اینکه این شهر داریها يك خدماتی رامیکنند و در بهداشت و سایر خدمات عمومی عامل مؤثری هستند و

اگر کوجه های شهر را ملاحظه بفرمائید و بودجه های شهر داریها در نظر بگیرید ملاحظه خواهید فرمود که

بودجه های شهرستان کوچکی که پنجاه هزار تومان در آمدش بوده حالا سی هزار تومان بشود بودجه اش اصلاً مثل این

است که از بین رفته این اطلاعاتی که بنده عرض میکنم اطلاعاتی است که از مقامات با اطلاع و مدیر کل شهر داری

بدست آورده ام و اینها را که بنده عرض میکنم با متصدی امور شهر داریها ملاقات شد گفتند که این مطلب را باید قبلاً

پیش بینی کنند و اگر این مطلب پیش بینی نشود بودجه شهر داریها در وسط سال از بین میرود و دولت باید قبلاً پیش

بینی کند و اگر قبلاً پیش بینی نکند يك وقت دولت ملتفت میشود که پنجاه شصت تا شهر از بین میرود .

نایب رئیس - مسترد فرمودید ؟

ملک مدنی - بلی . آقایان همه مسترد فرمودند .

نایب رئیس - پیشنهادی از طرف آقای تجدد رسیده که قرائت میشود .

پیشنهاد میکنم . که جمله ذیل در قسمت اخیر ماده واحده علاوه شود .

وزارت دارائی مجاز است هزینه های مربوطه با احتیاجات سالیانه و فصلی وزارتخانه ها و ادارت کل و بنکاهای

بازرگانی را همان قسم که معمولاً بطور سالیانه و فصلی پرداخت میشود و همچنین دیونی را که دولت بکشاورزان مواد

انتحصاری مانند پنبه و توتون دارد بپردازد . **نایب رئیس** - آقای تجدد .

تجدید - البته اگر ارمغانی برای هیئت دولت نمیداشتم نمیآیدم اینجا ولی چون از مازندران آمده ام و دست بنده ارمغانی است که آورده ام برای آقای وزیر دارائی و وزیر کشاورزی این بود که اینجا آمدم بنده علاوه کردن این جمله را پیشنهاد میکنم (و هم چنین دیونی را که دولت بکشاورزان مواد انحصاری مانند پنبه و توتون دارد بپردازد) آقایان مطلعند که در مازندران یک قسمت عمده زراعت آن پنبه است و پنبه هم در انحصار دولت است دو سال است که مرتباً کشاورزان و اشخاصی که پنبه را کاشته اند آورده اند و بدولت تحویل داده اند در تمام کارخانجات پنبه مازندران هزارها عدل چیده شده که وضعیت او تقریباً این است (قطعه پنبه فاسد شده را که داشتند نشان دادند) آنوقت از جاهای دیگر میگویند پنبه خریدارند در سال گذشته هم تمام کشاورزان پنبه ها را آوردند و تحویل دادند رقمش را بطور صحیح نمیدانم از دو میلیون تا شش میلیون شنیدم دولت مقرر بود باین کشاورزان است (مهندس فریور - تومان یا ریال) تومان در اول سال دوست هزار تومان یا دو میلیون ریال حواله داده شد. خوب البته دو میلیون ریال جای دو میلیون تومان را نمیگیرد اتفاقاً در روز این تلگراف هم به بنده رسید که صورتی هم برای مجلس است و سایر آقایان نمایندگان و آقای یمین اسفندیاری که این جا تشریف دارند بطوریکه مسبقند پنبه انحصار و این بندگان رعایای جوینبار بکارخانه تحویل برای اخذ قیمت تا کنون دیناری نداده اند در کار افتاده حالیه که شرف

فریور - لابد از کار افتاده.

تجدید - خیر در کار افتاده یعنی در کار زراعت افتاده حالیه که شرف گذشتن وقت زراعت است برای هزینه کشت معطل حتی قیمت بندر هم مطالبه دارند. پولی که اخیراً رسیده غیر عادلانه تقسیم شده نقشه در کار است که حین رسیدگی معلوم چنانچه اقدام فوری نشود کشت دچار وقفه خسارت جبران ناپذیر. این تلگراف هم بدولت رسیده البته معلوم است میدخواهند زراعت را از بین ببرند این بود که در این قسمت ماجم اول

بنده نفهمیدم که آیا فردا این رعایا یا اشخاص علاقمند باسایش آنها رفتند به هیئت دولت گفتند این قرض خودتان را بدهید آیا این ماده واحد کافی است که آن قرض را بدهند یا نه؟ از این نقطه نظر بنده پیشنهاد کردم (و هم چنین دیونی را که دولت بکشاورزان مواد انحصاری مانند پنبه و توتون دارد بپردازد) (یکی از نمایندگان - چقدر راهم اضافه کنند) او را چه عرض کنم بنده خودم که مازندران بودم موقعی که برای دیدن این پنبه ها رفتم تلگرافی به میلسپو کردم که صورتش این است. از شما که مرکز امید حفظ منافع ملت و دولت هستید (تیمور تاش - کی گفت که میلسپو مرکز امید ملت و دولت است؟) ... امروز میلسپو با این اختیاراتی که از مجلس شورای ملی در دستش است مرکز امید حفظ منافع ملت و دولت است (یکی از نمایندگان - متأسفانه) متأسفانه اگر در اطراف عملیات او یک تنقیداتی میشود آن اختیاراتی که باو داده شده مانع از این نیست که قانونی که گذرانیدم با نارخودش باقی است از آن جهت باو تلگراف کردم بنام مملکت خواهش میکنم فوراً بکنفر امریکائی مازندران اعزام فرمائید تا از نزدیک ببینند (امینی - کار را خرابتر میکند) تا از نزدیک ببینند هزاران عدل پنبه و توتون چگونه در حال خراب شدن است و هزاران عدل زیر باران گذاشته و انبارهای آنجا پر از تخم پنبه است این تخم پنبه که در این انبارها دارد میسوزد آن پنبه در زیر باران بجای اینکه یک نتایجی برای این ملت داشته باشد از بین میرود تمام این پنبه ها نگاه کنید اطرافش قارچ آمده بالا و حقیقه یک منظره خیلی زیبایی پیدا کرده است (ابرج اسکندری نقشه پنج ساله همین طور است.

صفوی - قارچ قیمتش گرانتر از پنبه است.

تجدید - ممکن است دستور بدهند که این قارچها را بیاورند در هر صورت اگر هر آینه امسال در این وقت بکشاورزان چیزی داده نشود اطمینان داشته باشید در هذمه السنه زراعت پنبه مازندران به نصف خواهد رسید. (نبوی - خراسان هم) بنابراین بنده این پیشنهاد را کردم و استدعا میکنم دولت در

این باب توجهی بفرمایند و برای نمونه این پنبه را بدهید با آقای نخست وزیر این راهم به آقای وزیر دارائی این هم مال آقای وزیر کشاورزی. (مجد ضیائی - سهم سایر وزراء چه شد؟)

فریور - پنبه بگوش دولت میگذارید؟

وزیر دارائی - عرض کنم راجع بعدم پرداخت قیمت پنبه هائی که تا کنون خریداری شده و حالا قیمت آن پنبه ها پرداخت نشده است همانطور که آقای نماینده محترم ضمن بیاناتشان فرمودند یک وجوهی فرستاده شده منتها فرمودند آن وجه بطور عادلانه تقسیم نشده است بنا بر این معلوم میشود که دولت میخواهد دیون خویش را بپردازد و حالا اگر موافقتی در کار بوده است استدعا میکنم بفرمایند مرتفع خواهد شد و اگر اشخاصی بوده که سوء استفاده کرده اند از این اختیاراتی که داشته اند و شریک جرایم شده اند و مرتکب جرائمی شده اند البته دولت کاملاً تعقیب خواهد کرد.

نراقی - بحضرت عباس آنها را واگذار خواهد کرد.

و راجع باین قسمتی که فرمودند کلیه وجوه آن پرداخته شود البته دولت دیونی که دارد پرداخت خواهد شد و در بودجه های سال قبل هم محل داشتیم و در بودجه امسال هم برای پرداخت دیون و این قسمت هم اعتبار منظور خواهیم کرد و البته دولت دیون خود را بعد از تشخیص بطور الا هم فلاح خواهد پرداخت و برای پرداخت آنها هم یک ترتیب مقتضی داده خواهد شد و بعرض مجلس شورای خواهد رسید پس از تصویب اعتبار پرداخت خواهد شد. عجالتاً نماینده محترم اگر یک قدری توجه بفرمایند پیشنهاد خودشان تصدیق میفرمایند که این پیشنهاد یک پیشنهاد خرجی است که گمان میکنم مطابق نظامات مجلس ممنوع باشد ولی این را بنده استدعا میکنم مسترد بفرمایند و وعده میدهم که در نظر داشته باشیم ولی یک قسمت که آقای فریور فرمودند پنبه توی گوش هیئت دولت میگذاریم اینطور نیست ما فرمایشات شما را گوش میکنیم و بموقع اجرا میگذاریم هر کدام قابل اجرا باشد و هر کدام قابل اجرا نباشد بموقع

اجرا نمی گذاریم.

نایب رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنده که اجازه خواستم چون یک مطلب اصولی است و باید گفته شود تلگرافی که خواندند و مطلبی را که آقای تیمور تاش تذکر دادند. متأسفانه هر وقت که ماهر عمل خوبی می کنیم بواسطه آن ضعف و سستی که در عمل نشان داده ایم سوء استفاده از آن عمل می شود یعنی حسن استفاده نمی شود مابک د کتر میلسپوئی آوردیم این جا و مستخدم این مملکت شده است و میسیون آمریکائی هم آورده است بنده صریح عرض می کنم که میسیون آمریکائی و د کتر میلسپو هیچ مرکز امید مملکت نیست مرکز امید مملکت مجلس شورای ملی و هیئت دولت است این ها مستخدم ما هستند مجلس شورای ملی و هیئت دولت مرکز امید ما هستند آمریکائی ها مستخدم ما هستند و باید تابع امر ونهی ما باشند چرا ما باید خودمان را آنقدر ضعیف کنیم بنده صریح عرض می کنم که وزارت مالیه و هیئت دولت های پیش موجب این امور شده اند ماده ۸ کنتراست د کتر میلسپو را آقای وزیر دارائی بردارید بخوانید که ایشان در تحت امر و اختیارات شما است اگر شما سستی و رخوت بخرج بدهید که ایشان از حق خودشان سوء استفاده بکنند و تجاوز بکنند ما باید شما را در مجلس استیضاح بکنیم د کتر میلسپو مستخدم ما است وجود مؤثری نیست یک میسیون آمریکائی هر روزی که مفید واقع شدند نگاهشان میداریم و هر روزی که مفید واقع نشدند و لشان می کنیم این حرف بنظر بنده صحیح نیست در مجلس شورای ملی گفته شود این تدریجاً یک فکری برای ما پیدا می شود که یک مرکز دیگری غیر از هیئت دولت داریم میسیون آمریکائی و مستشارهای آمریکائی و مستخدمین خارجی ما تمام تحت امر وزراء و وزارتخانه های مربوطه هستند و وزراء هم مسئول مجلس شورای ملی میباشند (یکی از نمایندگان - البته لفظ تأثیر ندارد)

وزیر کشاورزی - این موضوع پنبه را که آقای تجدد

این جا فرمودند این چیزی نبود که وزیر کشاورزی نداند ولی میدانید که بواسطه حمل و نقل يك گرفتاری هائی بوده است در پارسال الان هم در جریان است که نتوانسته اند این پنبه ها را حمل کنند و آقای تجدد هم خودشان کم و بیش اطلاع دارند و حالا در این قسمت که فرمودند چرا تخم پنبه را گذاشتند زیر سقف و خود پنبه را بیرون زیر باران البته میدانید که اگر کار کشاورزان ما درست بود وضعیت ما خیلی بهتر از این بود و دچار این زحمت ها نمیشدند (یکی از نمایندگان - کار کشاورزان درست است) اگر کار آن ها درست بود حالا این جا آقای تجدد نماینده محترم نمیفرمودند که پنبه را گذاشته اند زیر باران و تخم پنبه را گذاشتند زیر سقف بهر حال ما نهایت جدیت را بخرج میدهیم در حدودی که وسایل حمل و نقل هست بتدریج فرستاده شود. اما پول. برای آن ها فرستاده شده است و بتدریج باز هم فرستاده خواهد شد برای این که از طرف وزارت دارائی بوزارت کشاورزی بتدریج پرداخته می شود و محققاً در این موضوع که فرمودید دقت کامل از طرف دولت خواهد شد و يك تقاضائی که از جناب عالی دارم این است که افرادی که در تقسیم پول نسبت بزارعین تبعیض قائل شده اند اسامی شان را بفرمائید مضافاً باین که این تلگرافی که به جناب عالی رسیده است به بنده مرحمت فرمائید و به جناب عالی اطمینان میدهم که از طرف وزارت کشاورزی هیچ گونه کوتاهی در انجام این تذکراتی که می دهید نخواهد شد. (تجدد - برای توضیح عرض دارم)

نایب رئیس - آقا قدری تأمل فرمائید به آقای وزیر کشاورزی تذکر می دهیم که اگر بعد از این بخواهند صحبت کنند کسب اجازه کنند البته اجازه داده خواهد شد و آقا اگر توضیحی دارند مختصر بفرمایند **تجدد -** بنده عرض کردم که میلسپو امروز آمده با يك اختیاراتی و مرکز حفظ منافع مملکت است و این اختیاراتی که مجلس داده است بهر کس دیگر هم که میداد مرکز حفظ

منافع مملکت بود اما این موضوعیکه فرمودید این بکفایت بی انصافی است ملاحظه بفرمائید وزارت دارائی مجاز است هزینه های مربوطه باعتبار سالیانه و فصلی را بپردازد چون سالیانه و فصلی را اجازه داده اند این مورد هم از موارد سالیانه و فصلی است. دوست هزار تومان در مقابل ۵ میلیون یا ۶ میلیون که من نخواستیم عرض بکنم که شاید مبالغه باشد. دوست هزار تومان در مقابل دو میلیون برای يك مشت رعیت بدبخت مازندرانسی چه اثری خواهد داشت و بنده استدعا میکنم در این قسمت توجهی بفرمایند که این وجوه داده شود یا لااقل بفرمایند که این تخم پنبه را که میدهند پول از شان بگیرند این تخم پنبه را فعلاً بهشان بدهید و قبض از شان بگیرید و در موقع پرداخت وجه با آنها حساب کنید.

وزیر دارائی - بطوریکه نماینده محترم تذکر دادند در مقدمه پیشنهادی مذکور است هزینه های مربوطه با احتیاجات سالیانه و فصلی البته این تذکری که داده شده است هر اندازه که در بودجه های مصوب ۱۳۲۲ اعتبار منظور شده است شامل این قانون خواهد شد ما رسیدگی بحسابها خواهیم کرد همانطور که آقا فرمودند دوست هزار تومان است یا دو میلیون یا ۵ میلیون یا ۶ میلیون کمتر و بیشتر امروز معلوم نیست که این اعتباراتی که در بودجه هست آیا کافی خواهد بود یا نه البته آن چیزی که مربوط است به هزینه های فصلی در حدود بودجه های مصوب پرداخت خواهد شد و اگر زیاده تر بود آن موقع بحضور تعالی عرض میکنم که پیشنهاد خرج است و مطابق نظامنامه نمیتوانید شما پیشنهاد کنید. ضمناً خواستم ب عرض آقایان محترم برسانم اینکه ما عجله داریم این ۱۳ از تصویب مجلس شورای ملی بگذرد از نظر پرداخت حقوق کارمندان تنها نیست ما مریضخانه داریم ما يك محاسباتی داریم ما يك کارها و مخارج دیگری داریم و بالاخره آقایان باید توجه بکنند و همانطور که آقای وزیر پیشه و هنر و جناب آقای کاظمی هم تذکر دادند دستور داده ایم که آقایان کارمندان وزارت دارائی آنجا باشند که این سه دوازدهم را اگر اجازه فرمودید فوراً بموقع عمل و اجرا بگذارند.

نایب رئیس - خواستم تذکر بدهم که توضیح در پیشنهادات را آقایان نمایندگان خیلی مختصر بفرمایند و رعایت وقت مجلس را بکنند و نظامنامه هم اجازه نمیدهد که به تفصیل صحبت شود پیشنهادی از آقای دکتر زنکنه رسیده قرائت میشود:

پیشنهاد میکنم. دو فقره دیگر از این قرار بلايحه بودجه اضافه شود.

- ۱ - دولت مکلف است که بودجه تفصیلی کشور را منتهی تا آخر خردادماه بمجلس شورای ملی تسلیم کند
- ۲ - دولت موظف است که تا آخر خردادماه صورت تشکیلات قطعی کلیه وزارتخانه ها را بمجلس شورای ملی برای تصویب تقدیم نماید.

نایب رئیس - آقای دکتر زنکنه

دکتر زنکنه - این پیشنهادی که بنده کردم آن قسمت اولش با موافقت آقایان وزراء بود در کمیسیون بودجه هم صحبت شد و آنجا میخواستیم اضافه بکنیم که لایحه تفصیلی بودجه در موقع مناسب بیاید به مجلس و همانطور که آقای مخبر هم توضیح دادند موافقت شد که در آخر خرداد بیاید ولی بنده پیشنهاد کتبی کردم که اساساً در متن لایحه گذارده شود برای اینکه دولت موظف باشد بدهد که اگر بعد از خرداد ماه ۱۳ یا ۱۲ را بیاورد ما نمی توانیم قبول کنیم از یک طرف هم راجع به تشکیلات کشور این هم اگر نظر آقایان باشد سابقاً يك قانونی گذشته است و مدت معین کرده است و تابحال نیامده است و بعداً هم نخواهد آمد و دلیلش هم این است که تابحال نیامده است و از این نظر است که در تشکیلات ادارات اگر طفره میشود و یا در ادوات تغییراتی میشود، اضافاتی میشود از حدود اطلاع مجلس خارج است و وقتی هم بودجه مملکت می آید فقط در آن يك اعدادی است اعداد گنگ و روی آن اعداد وضع تشکیلات هیچ معلوم نمیشود در صورتیکه باید معلوم شود و تشخیص شود که واقماً کدام يك از ادارات لازم است و کدام لازم نیست و روی آن اعداد نمیشود تشخیص داد بایستی واقماً معلوم باشد که

هر وزارتخانه چه اداره لازم دارد و این ادارات چکاری را دارد و وقتی که بودجه می آید فقط مینویسد فلان اداره و بودجه آن ادارات هم چقدر است و ما نمیتوانیم کنترل کنیم و وارد شویم و یکی یکی را رسیدگی کنیم هر کدام البته يك درآمدی دارد و چون يك صورت کلی است البته تشخیص آن بسیار مشکل است آقایان در برنامه دولت يك هفته صحبت کردند و هزار جور معایب گفتند این معایب چطور باید اصلاح شود، معایب باید اصلاح شود بدست مأمورین بدست دستگاهی که اصلاحات را می کند، وقتی که ماشین خراب بود شما نمی توانید امیدوار باشید که از آن يك اجناس بسیار خوبی بیرون بیاید و بنده معتقدم که با این ترتیب هیچ اصلاح از اصلاحاتی که آقایان میخواهند عملی نخواهد شد و فقط بنطق قبل از دستور و پیشنهادات و استرداد آنها وقت مجلس خواهد گذشت و این تشکیلات مملکت اصلاح نخواهد شد و همیشه یکمده مدیرکل های زائد و اعضای بیکار و بی فایده در ادارات خواهند بود البته بنده معتقد نیستم که باشخاص و کارمندان يك فشاری وارد بشود البته فکری برای آنها باید کرد و قبلاً باید فکر مردم را کرد و يك ترتیب صحیح در این کار داده شود و باین قسمت دوم هم علاقمندم و اگر هم واقماً بخواهید يك اصلاحاتی بکنید باید رأی بدهید و بنده تصور نمیکنم که آنقدر ها اشکال داشته باشد ملاحظه بفرمائید مثل وزارت دادگستری که فلان شهر نوشته است فلان عده قاضی دارد فلان عده دادگاه این نمی تواند ۲۵ قاضی اضافه بکنند در صورتیکه سایر وزارتخانه ها این تشکیلات را ندارند و هر ساعت ممکن است يك مدیرکل اضافه کنند و اداره زیاد کنند و بنظر بنده بهتر این است که خود هیئت دولت يك کمیسیونی را معین کند و در ظرف یکماه اشخاص مطلع میتوانند تحقیق کنند که چه احتیاجاتی هست و اگر هم يك نواقصی باشد ممکن است نواقص را رفع کنند و بالاخره تشکیلات صحیح را صورتش را بیاورند که ما برای تصویب بودجه يك چیزی در دست داشته باشیم که

روی آن قضاوت کنیم .

نایب رئیس - آقای دکتر شفق موافقت یا مخالف ؟
دکتر شفق - موافقم .

فاطمی (مخبر) - پیشنهاد اولی که فرمودید دولت هم موافقت کرد و کمیسیون هم موافق است اما پیشنهاد دوم مستلزم یک اشکالاتی است که خودتان میدانید در کمیسیون مذاکراتی شد و اساساً برای اطمینان آقایان عرض میکنم که تشکیلات روی چیست ؟ روی بودجه است و وقتیکه بنا است بودجه را در آخر خرداد ماه بیاورند آن تشکیلات دست بنده و جنابعالی است وقتی بودجه آمد در مجلس اگر موافقت کردیم آن تشکیلات باقی بماند میماند اگر مخالفت کردیم تشکیلات باقی نمیماند بنا بر این حالا موردش نیست آخر خرداد ماه وقتی که بودجه های تفصیلی آمد آنجا شما هر نظری که داشته باشید نسبت به تشکیلات در کمیسیون مطرح میکنید وقتی که کمیسیون رأی داد نسبت به آن اصلاح تشکیلات آن نظر تصویب میشود و الا اگر حالا شما بخواهید این پیشنهاد را بکنید که تشکیلات را هم حالا بیاورند این نقض غرض میشود و بنده خیال میکنم که اگر آقایان تأمل بفرمایند بودجه تازه را در آخر خرداد ماه که آوردند هر نظری که دارید بفرمائید و مطابق آن نظر کمیسیون هم رأی خواهند داد بنا بر این خوبست تبصره دوم را فعلاً مسترد بفرمائید .

نایب رئیس - آقای دکتر زنگنه .

دکتر زنگنه - نکته خواستم عرض کنم بنده موافقم قسمت دوم را اگر دولت مدتش کم میداند اضافه کند و موافقت کند در چهار ماه پنجمه و بالاخره بفرمایند که تشکیلات مملکتی را میخواهند درست بکنند یا نه و بنده اصراً نسبت به مدتش ندارم و از طرف دیگر موضوع بودجه و نظری که آقای فاطمی فرمودند تشکیلات غیر از بودجه است مابقیست به بنده که چه چیزی لازم داریم اگر مدتش را کم میدانید اضافه کنید ولی آنرا قبول کنید **نایب رئیس** - رأی گرفته میشود بجهت پیشنهاد آقای

دکتر زنگنه (بعضی از نمایندگان - اولی یا دومی) . . هر دو را در یک جا پیشنهاد کرده اند .
وزیر دارائی - در قسمت اول موافقت شد .

نایب رئیس - در قسمت دوم آقایانیکه با پیشنهاد آقای دکتر زنگنه موافقت دارند قیام نمایند ؟ (عده کمی برخاستند) تصویب نشد . پیشنهاد آقای فاطمی قرائت میشود : اینجانب پیشنهاد میکنم دو تبصره زیر به لایحه سه دوازدهم افزوده شود .

تبصره ۷ - دولت ملزم است منتهی تا آخر خرداد ماه کلیه بودجه های تفصیلی کشور را به مجلس شورای ملی تقدیم نماید و از اول خرداد تا کلیه بودجه های تفصیلی تقدیم مجلس نشود بهیچ عنوان وجهی از خزانه کشور قابل پرداخت نیست .

تبصره ۸ - دولت مکلف است منتهی در ظرف دو ماه وسائل نظارت مستقیم دیوان محاسبات را بر عوائد و هزینه های کشور فراهم و مستقر ساخته و قوانین لازم برای عملی کردن این منظور به مجلس شورای ملی تقدیم نماید .

نایب رئیس - آقای فاطمی .

فاطمی - قسمت اول را که آقای مخبر تأمین کردند و آقای وزیر دارائی قبول فرمودند مطلب دوم بنظر بنده روشن است برای اینکه بزرگترین وظیفه مجلس شورای ملی نظارت در عوائد و مخارج کشور است و این نظارت بوسائل مختلفه انجام میگردد از جمله یکی تصویب بودجه است تصویب قوانین مالیاتی است ولی معلوم است در جریان عمل مجلس نظارت ندارد با اینکه قانون اساسی پیش بینی نموده است و این دستگاه برای این است که بتواند قبل از هر خرجی در جریان خرج نظارت بکند و دیوان محاسبات هم و بحساب جمع داران و صاحب مناصب ذی حساب رسیده گی کرده و آنها مفاضل حساب بدهند دیوان محاسبات کل مدتها است تشکیل شده ولی متأسفانه در جریان کار که همانطور که آیین بیست ساله همه چیز ملأ خراب کردند و از طرفی ضعف دولتهای بیست ساله بتدریج این اختیارات را از او گرفت که امروزه

جز یک خرج سنگین چیزی از وجودش حاصل نیست یعنی دیوان محاسبات تسجیل در دسترسش نیست یعنی خرج را قبل از خرج تصویب نمیکند و ما یک اداره آنجا درست کرده ایم و بموجب یک ماده از متمم بودجه هم باو اختیاراتی داده ایم و در آنجا هم یک مأمورین محترم و یک عناصری جمع شده اند و استقلال هم ندارند و از آنطرف هم محاسبات بطور شایسته بدیوان محاسبات نمیآید آقایان اگر مطلع نیستند باید مطلع باشند باین معنی که بحساب ذی حساب شاید مجلس شورای ملی هم توجه نکرده اند که از نظر دیوان محاسبات نمیگذرد و اصلاً در دسترس دیوان محاسبات گذاشته نمیشود مگر در موقعی که اختلاف حاصل شود و اصل حساب بعنوان حساب دولتی آنجا می آید در آنجا هم فقط باید بگویند که قبول داریم یا نداریم خلاصه نظارتی که دیوان محاسبات باید در امور مالیه مملکت بکند این وجود ندارد افراط و تفریط و بی ترتیبی های مالیه هم جای بحث نیست بنا بر این این حق قانونی را مجلس باید مستقر کند یعنی آن قوانینی که حقوق دیوان محاسبات را گرفته است نسخ کند و قوانینی که برای استقرار حقوق دیوان محاسبات لازم است آن را بوجود بیاورند که این وظیفه اصلی انجام شود این نظر بنده است حالا اگر این قسمت را قبول بفرمائید چه بهتر والا تأمین بفرمائید .

وزیر دارائی - البته خاطر نمایندگان محترم مسبوق

است که پیشنهادات خیلی است و اصلاحات کشور هم زیاد است و میبایستی از برای اصلاحات کشور قوانینی وضع شود ولی اینها تابع یک زمانی است (فاطمی) این قانون باید نقض شود) اجازه بفرمائید جنابعالی خودتان در دیوان محاسبات شریف داشته اید و یک قوانینی داشت که آن قوانین نقض شد بطوریکه آقای اردلان وزیر پیشه و هنر تذکر میدهند گویا در زمانی که خودتان در آنجا شریف داشتید یک تجدید نظری شد و گویا کمیسیونی هم در آنجا بوده است که خود حضرتعالی در آنجا عضویت داشته اید و البته این موضوع مورد توجه خواهد بود که وسائل این کار را طوری

فراهم کنیم که دیوان محاسبات در خرج و در دخل نظر بیشتری داشته باشد و البته این قانون ملاحظه خواهد شد و بموقع خودش بمجلس شورای ملی تقدیم خواهد شد و جنابعالی هم از این عرض بنده اتخاذ سند بفرمائید .

کاظمی - بنده با توضیحاتی که آقای فروهر دادند موافق نبوده و قانع نشدم رأی بگیرم .

نایب رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - یک مطلبی را آقای فاطمی پیشه - اد فرمودند که از نظر اصلاحات نهایت لزوم را دارد اگر ما واقعاً میخواهیم برگردیم به قبل از این خرابی یعنی آن حقوق و وظایفی که بوده است بتمام معنی برگردد باخیر باز میخواهید به اصول باری بجهت گزار شود بنده موافق نیستم که همینطور با اصول باری بجهت بگذرد یک تبصره ایشان پیشنهاد کردند و در قانون اساسی هم فصل مستقلاً در این خصوص دارد که در عوائد و مخارج کشور دیوان محاسبات باید نظارت بکند همینطور که آقای فاطمی هم فرمودند قانون اساسی ما این پیش بینی ها را کرده ولی متأسفانه در دوره های گذشته همانطور که خودتان هم میدانید این هم مثل خیلی از قوانین مفید دیگر لغو شد و لایحه آوردند و این قانون را از اثر انداختند حالا نظر آقای فاطمی این است که مجدداً همان وضعیت که سابق مقرر بوده برقرار شود آقای فروهر هم که به اصول معتقد هستند بنده از ایشان خواهش می کنم که هر چه زودتر لایحه تهیه بفرمائید و در ظرف دو ماه تقدیم بکنند بمجلس که اصلاً آن اختیارات برگردد بدیوان محاسبات .

وزیر پیشه و هنر - البته با فرمایشات دو نفر نماینده

محترم که خیلی مطالب مهم و قابل توجهی است بنده مایل نبودم که خواهش کنم نظرشان را تغییر بدهند ولی شاید این موضوعی را که عرض میکنم قانع بشوند و موافقت بفرمایند سه دوازدهم خیلی کوچکتر از بودجه کل است در بودجه کل هم بنده عقیده مند بودم شاید یک موقعی هم توضیح عرض کردم که در همان موقعی که مجلس شورای ملی بودجه

را يك شورى قرار میدهند نقض يك قانون ديگر را در آن موقع هم بنده معتقد نیستم برای اینکه این يك موضوع مستقل و محتاج بيك لایحه مستقلی است آقایان نمایندگان هم بایستی محاسن و معایب هر موضوعی را بسنجند ولی در موقع تصویب بودجه یا سه دوازدهم يك موضوع مستقلی را بفرمایند که حتماً بشود یا نشود این اسباب يك اشکالی در ابتدا ممکن است بشود و این موضوع را بنده هم میدانم که لازم است آقای وزیر دارائی هم قبول میکنند و آقای کاظمی خودشان تشریف داشتند در کمیسیون که تشکیل شده بود بنده هم در آن کمیسیون بودم در آنجا نشستیم با آقای رئیس دیوان محاسبات مدتی هم طول کشید فکر میکردیم که قانون محاسبات را چگونه درست کنیم که جامع این نظریات باشد مصادف با آمدن میسیون آمریکائی که مجلس شورای ملی حق داده است با آنها که در امور مالی نظارت کنند حالا آقای وزیر دارائی بایستی با آنها صحبت کنند که اگر آنها هم نظری دارند و فکری دارند بگویند و بيك لایحه تنظیم کنند و بیاورند بمجلس شورای ملی و نظر آقایان تأمین شود ولی حالا در تصویب سه دوازدهم اصراری بشود در این کار از طرز عمل دور است مخصوصاً با این تذکری که آقای وزیر دارائی دادند که وقت میگردد فراهم جمع است موضوع موجب هم خیلی مهم است خیلی ها هستند که آخر ماه اگر موجب نگیرند زندگانشان مختل میشود و تنه اطهران هم نیست در همه جا هم هست و بنده میدانم که خرجهای مهم هست که اگر رأی هم داده نشود آنها باید بشود راه آهن طبعاً باید حرکت کند و نغال میسوزاند خوب نمیشود جلویش را گرفت بیمار غذا میخواهد اسب علیق میخواهد این است که تمنا میکنم آقایان مساعدت بفرمایند آخر وقتی این سه دوازدهم بگذرد

نایب رئیس - رأی میگیریم (کاظمی اجازه میفرمائید) (بفرمائید)

کاظمی - بنده اصرارم فقط برای این است که آقای وزیر دارائی این عمل را اقدام نکنند و حل کنند و اصرار ندارم که همین امروز انجام شود خوشبختانه مقدمات اینکار هم

همانطور که آقای اردلان فرمودند حاضر است و موجود است حالا چرا تا بحال نتیجه نگرفته اند انشاء الله از راه سوء نیتی نبوده و حالاً میدانم چرا تا بحال نخواستند این کار را بکنند بهر حال بنده خواهش میکنم که هر چه زودتر در این کار اقدام بفرمایند بنابراین عجله مسترد میدارم.

پیشنهاد آقای نبوی

پیشنهاد میکنم تبصره دبل بماده واحده اضافه شود تبصره ۷ - دولت مکلف است تا آخر خرداد ۱۳۲۳ بودجه

تفصیلی کشور را بمجلس تقدیم نماید

نبوی - نظر بنده تأمین شده مسترد میدارم

پیشنهاد آقای اردلان

این بنده تبصره الحاقیه زیر را پیشنهاد می نمایم تبصره الحاقیه - هیچیک از وزارتخانه ها و بنگاهها که با سرمایه دولت تشکیل یافته است حق ندارند از این تاریخ به بعد کارمند جدیدی استخدام نمایند و باید کارمند مورد احتیاج را از بین منتظرین خدمت انتخاب نمایند

اردلان - بنده خیلی متأسف هستم که وقت گذشته است و خواهش میکنم که آقایان وزراء این پیشنهاد را قبول بفرمایند الا آن سه دوازدهم که پیشنهاد شده است این منتظرین خدمت ملاحظه بفرمائید که این مختصر نصفه حقوق و دولتی هم که باید بهشان داده شود هنوز پرداخت نشده آنوقت ما يك بنگاههای درست کرده ایم باسم بنگاه دارویی و امثال اینها رئیس کارگزینی هم قوم و خویشهایی که دارد در این جاها جا میکنند در صورتیکه این بیچاره ها بیکار هستند و قانون استخدام هم يك ماده ۲۷ دارد که در آنجا اجازه داده است که هر روزی میتواند هر مستخدمی را بدون تجدید نظر از کار برکنار نموده و منتظر خدمت نماید و راجع به این ماده قرار بود در تجدید نظر در قانون استخدام کشوری يك فکری بشود که يك مستخدمی که سر خدمت است الا آن میتواند منتظر خدمتش کنند این سه دوازدهم يك ربع بودجه مملکتی است بنابراین بنده پیشنهاد میکنم که ما در این بنگاههای جدید عضو جدید استخدام نکنیم

و آقای وزیر دارائی موافقت بفرمایند که از بین منتظرین خدمت استخدام بکنند این چه ضرری دارد؟

وزیر دارائی - این پیشنهادی که بطور مطلق آقای اردلان تقدیم مجلس شورای ملی کرده اند قابل عمل نیست برای اینکه مستخدمین دولت يك مستخدمینی هستند که کاربرد دارند و تخصص دارند برای کارهای مخصوصی که البته باید بکارهای خودشان مشغول شوند و امروز با تشکیلات فعلی کشور خیلی احتیاج خواهیم داشت بيك عده متخصصین که در بین مستخدمین کشور نمیتوانیم آنها را پیدا کنیم و اقلاً يك عده مترجم انگلیسی لازم داریم که حرف این مستشارها را بفهمند و بمن و جنابعالی حالی کنند یا محاسب لازم داریم که بدرد کارهای تجارنی ما بخورد و قس علیهذا حالا البته این پیشنهادی که فرمودید مورد توجه دولت خواهد شد و بوسیله بخشنامه اگر موافقت بفرمائید تمام وزارتخانه ها و ادارات دستور داده خواهد شد که مادام که متخصص لازم نیست و مستخدم عادی لازم است از منتظرین خدمت و از همان مستخدمین قدیمی دولت استفاده کنند بنا بر این خواهش میکنم آقای پیشنهادشانرا مسترد فرمایند.

اردلان - يك نسخه از این بخشنامه هم برای بنده بفرستید.

نایب رئیس - آقای اردلان پس گرفتید (بلی)

هاشمی - بنده ماده ۶۳ را تذکر میدهم.

پیشنهاد آقای صفوی:

تبصره زیر را بلا لایحه سه دوازدهم پیشنهاد مینمایم تبصره ۷ ماده ۲۷ متمم بودجه سال ۱۳۲۱ که در لایحه اعتبار سه دوازدهم بودجه وزارت جنگ مورخه ۲ خرداد ۱۳۲۲ تصویب گردیده راجع پرداخت دیون وزارت جنگ تا آخر سال ۱۳۲۲ بقوت خود باقی است.

صفوی - برای اطلاع خاطر آقایان عرض میکنم که در شهریورماه که آن قضایا اتفاق افتاد و پیش آمد شد و برای وزارت جنگ هم آن اتفاقات پیش آمد تا آخر سال پنججاه ملیون ریال از بودجه وزارت جنگ صرفه جوئی شد و چون

وزارت جنگ يك دیونی باشخاص داشت و لشکرها هم همینطور در تهران و شهرستانها يك قروضی داشتند از مردم خوار بار گرفته بودند و مدیون بودند بمردم کمیسیون بودجه در دوره سیزدهم آمد با حضور آقای دکتر میلیسپو و مذاکره کرد و قرار شد که این محل صرفه جوئی را برای دیون وزارت جنگ تخصیص بدهد و قرار شد که وزارت جنگ يك کمیسیونی تشکیل بدهد و در آنجا يك نماینده هم از طرف وزارت دارائی باشد و به این دیون و صورتیهائی که هست رسیدگی بکنند و بعد از رسیدگی بفرستند بمکمیسیون کمیسیون که تصویب کرد پردازند و همینطور در لایحه متمم بودجه سال ۱۳۲۱ اینماده گذاشته شد متأسفانه همه این تشریفات بعمل آمد و فرستادند بعضی از دیونشان را مثلاً از يك اشخاص علیق گرفته بودند در تهران و شهرستانها بهر حال در وزارت جنگ رسیدگی شد و آمد بمکمیسیون و کمیسیون هم با دقت رسیدگی کرد و فرستاد به وزارت دارائی ولی وزارت دارائی آنها را پرداخت تا اینکه لایحه سه دوازدهم پرداخت حقوق وزارت جنگ در دوم خرداد ۲۲ که میگذاشت در مجلس تبصره ای بهش اضافه شد که آن تبصره که راجع باین موضوع بود تا آخر سال ۲۲ بقوت خود باقی است یعنی تا آخر اسفند پارسال این ماده اعتبار داشته است در وزارت دارائی هم اعتبار داشته است که بعد از آن که کمیسیون تصویب کرد پردازند سال گذشته است و امسال هم هنوز اقدامی برای پرداخت دیون نکرده اند یعنی همان دیونی را که پارسال وزارت جنگ فرستاده است بوزارت دارائی متأسفانه هنوز آقای دکتر میلیسپو پرداخته است يك عده زیادی مردم طلبکار هستند علیق است یخ است گوشت است چیزهای دیگر است لشکرها از مردم گرفته اند بده کار هستند این است که بنده پیشنهاد کردم و این هم خیال نکنید که پیشنهاد خرج باشد خیر يك چیزی است که در لایحه سال گذشته هم تصویب شده است و بنده هم در کمیسیون بودجه مخصوصاً با آقای دکتر میلیسپو گفتم و خواهش کردم که این اعتبارش منظور شود که حالا که

حقوق مردم را میدهند لامحاله طلب مردم را هم بدهند و بیش از این معوق نماند.

مخبر کمیسیون (آقای فاظمی) - بیانات آقای صفوی عین واقع است و هیچ اشکالی ندارد دیروز هم در این موضوع در کمیسیون صحبت شد آقای دکتر طاهری و آقای ملک مدنی و خود ایشان شرحی بیان کردند و حالا هم آقای وزیر دارائی که در این موضوع صحبت میکردیم فرمودند که در این موضوع اقدام خواهد شد و اگر هم لازم بشود يك لایحه خواهند آورد ولی این جا همانطور که خودتان فرمودید يك اشکال قانونی است و آن پیشنهاد خرج است (صفوی - مجلس تصویب کرده است) بنابراین همینطور که آقای وزیر مالیه فرمودند لازمه اش آوردن يك لایحه ایست بمجلس که این اشکال رفع شود.

صفوی - چون آقای وزیر دارائی لایحه اش را میآوردند مسترد میدارم.

پیشنهاد آقای صدر قاضی :

بنده پیشنهاد میکنم چنانچه ثلث مجموع نه ماهه سال گذشته را که اداره شهرداری بعنوان وام برای مخارج سه ماهه اول سال جاری میگیرد از عشر عواید مالیات بردرآمد تأمین نگردید باقی مانده را از بودجه عمومی بپردازند.

صدر قاضی - عوائدی که از طریق مالیات بردرآمد بشهرداریها میرسد از عوارضی که سابق میگرفتند کمتر است خود آقایان اطلاع دارند که چندروز قبل یکی از نمایندگان کرمانشاهان اینجا اظهار کردند که عوائدی که از محل حذف قانون در کرمانشاه لزبین میرود در حدود ششصد هزار تومان است و عوائدی که از محل مالیات بردرآمد با آنها تعلق میگیرد در حدود شصت هزار تومان است و حالا اگر بنا باشد که اینها را هم بخواهند از روی سه دوازدهم سال گذشته بدهند باز برای نه ماهه آخر سال چیزی باقی نمی ماند و خیلی از شهرداریها عوائد مالیات بردرآمد را در سه ماهه اول سال جاری خرج میکنند آنوقت برای نه ماه بعد تعطیل می کنند این بود که بنده پیشنهاد کردم که اگر تکافو نکرد

باقی مانده را از بودجه عمومی بپردازند.

وزیر دارائی - خاطر آقای نماینده محترم مسبوق است که شهرداریها يك عوائد خاصی دارند که مخارجشان باید از این عوائد خاص داده شود و مربوط به بودجه نیست و همینطور که آقای وزیر کشور هم فرمودند يك لایحه قانونی هم پیشنهاد خواهد شد که شهرداریها مستقل بشوند و این اصل را برای همیشه مجلس شورای ملی در نظر بگیرند که شهرداریها مستقل شود چه از نظر تشکیلات و چه از نظر مادیات و پول شهرداری نباید هیچوقت از دولت کمک بگیرد شهرداری باید خودش برای خودش عایداتی در نظر بگیرد و مخارج خودش را بپردازد و بهترین دلیل استقلال شهرداری هم همین است اگر هر ساعت بخواهد از دولت کمک بخواهد اینکه معنی استقلال نیست دوم اینکه میفرمایند این وجهی که داده میشود بعداً اگر کسر بیاید این را ما نمیدانیم که از قانون مالیات بردرآمد برای دولت چه مقدار وصول خواهد شد و عایدات شهرداریها چه خواهد شد بعد از آنکه وارد عمل شدیم می بینیم که تکافو میکند یا خیر با این حال این پیشنهاد جنابعالی موضوع نخواهد داشت حالا اگر هم کمتر شد در آن موقع بنده و جنابعالی می نشینیم و برای شهرداریها يك فکری خواهیم کرد.

نایب رئیس - با توضیحی که داده شد رأی بگیریم؟
صدر قاضی - بنده نمیدانم اگر کم آوردند از کجا داده میشود. پس میگیرم.

پیشنهاد آقای مهندس فریور.
پیشنهاد میکنم مجموع مبلغی که بابت ماده واحده و تبصره های ضمیمه از ۱ تا ۵ پرداخته میشود از ربع درآمده پیش بینی شده سال ۱۳۲۲ تجاوز ننماید.

مهندس فریور - اولاً مقدمه عرض میکنم این يك چیز جدیدی نیست که بنده پیشنهاد کردم این را تلویحاً دولت در مقدمه لایحه خودش نوشته است که آمده اند هزینه ادارات را صورت دادند دیدند که دو بیست و بیست میلیون تومان یا دو بیست و بیست میلیون ریال کسر درآمده دارند

و بنده از این موضوع دوا اتخاذ سند میکنم یکی کسر بودجه است که وزارتخانه ها دارند یکی هم بطوریکه در مقدمه تذکر داده اند رقم درآمدها در سال ۱۳۲۳ که پیش بینی کرده اند چون کمتر از میزان هزینه پیش بینی شده است این است که نوشته اند که بطور کلی هزینه دولت نباید از جمع درآمدها تجاوز نماید بنده پیشنهاد کردم که این جمله تصریح شود چون در ضمن شور در ماده اول برنامه يك کلماتی بگوش بنده خورد صحبت قرضه بود صحبت ۲۲۰ میلیون کسر بودجه بود و صحبت هشتصد هزار تومان در کار بود حالا اساساً چرا باید اینطور شود در صورتیکه مانده ساختمان راه آهن داریم نه ساختمانهای دیگر داریم حالا بنده در این موضوع وارد نمیشوم همینقدر عرض میکنم چون خود دولت مینویسد که من يك پیش بینی برای درآمد کرده ام بنابراین این خرجی که میکنند در این سه ماه نباید از ربع پیش بینی که خودش میکند تجاوز نماید.

وزیر دارائی - عرض میکنم پیشنهادی که آقای مهندس فریور فرمودند برای این است که توضیحات کافی در اطراف بودجه کلی داده نشده است این جا و این توضیحات را بنده در کمیسیون بودجه دادم و حالا هم بعرض آقایان میرسانم این دو بیست و بیست میلیون که میفرمائید این را ما نکشیم که کسر داریم این کسر که میفرمائید عبارت از این است که بودجه هائی که وزارتخانه ها تنظیم کرده اند در حدود احتیاجات خودشان و صورت داده اند بوزارت دارائی آن بودجه ها در حدود دو بیست و بیست میلیون تومان بیشتر است از آن درآمدی که ما پیش بینی کرده ایم بنابراین این کسر بودجه کشور نیست بلکه وزارتخانه ها بیشتر از بودجه های

خودشان صورت داده بودند این بود که ما هم پس فرستادیم و گفتیم که بطورالاهم فالاهم بودجه ها شان را تنظیم کنند که زیاده از میزان پیش بینی نشود و این پیشنهادی را که آقای فریور میفرمایند این برفع دولت است ما اگر بخواهیم بمیزان ربع استفاده کنیم در حدود سی چهل میلیون بیشتر میتوانیم خرج کنیم و این اول سال را بخواهیم در حدود بودجه گذشته بپردازیم در حدود چهل میلیون تومان صرفه جوئی خواهیم داشت بنابراین با این توضیحات تصور میکنم آقای فریور قانع شده باشند و پیشنهادشان را پس بگیرند.

مهندس فریور - اگر به آن حد نمیرسد پس میگیرم.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود باورقه آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد.

اخذ و شماره آراء بعمل آمده هفتاد ورقه سفید تعداد شد
نایب رئیس - عدده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۱ با هفتاد رأی تصویب شد.

۳- طرح و تصویب لایحه ۲ بودجه مجلس شورای ملی
نایب رئیس - خبر کمیسیون محاسبات و کارپردازی راجع به بودجه مجلس مطرح است.

گزارش از کمیسیون محاسبات مجلس شورای ملی.
کمیسیون محاسبات لایحه ۲ بودجه اول سال ۱۳۲۳ مجلس شورای ملی را با حضور آقایان کارپردازان محترم تحت شور و مذاقه قرار داده و با توضیحاتی که در اطراف آن داده شد با عین ماده واحده پیشنهادی مجلس موافقت حاصل شده اینک گزارش آن برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میشود.

مجلس شورای ملی
باستناد لایحه ۲ بودجه سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ کشور

اسامی رأی دهندگان - آقایان : نقابت - عامری - رضاتجدد - منوچهر تیمور تاش - مصطفی کاظمی - بهادری - خلیل دشتی شکرالله صفوی - محمد گرگانی - دکتر جلال عمده - امیر ابراهیمی - ذوالقدر - ظفری - میر صالح مظفر زاده - طوسی - جواد مسعودی - دکتر اعتبار - رضا حکمت - موسی فتوحی - محسن افشار صادقی - ارباب گیو - نجبر نرهمند - نجومی - دکتر کشاورز - فرود - اردلان - محمد علی منصف - خلعت بری - اسکندری - فداکار - شهاب فردوسی - فرخ - صادق بوشهری - دکتر زنگنه - ذوالفقاری - نبوی - سنندجی عماد تربتی - پروین گنابادی - احمد اخوان - محمد تقی اسعد - دکتر شفق - فرهادی - مجید ضیائی - دکتر معاون - شریعت زاده - دکتر طاهری - آصف - ابوالقاسم امینی - ناطمی - هاشمی - مقدم - افخمی - سیف پور فاطمی - محمد طباطبائی - روحی - کام بخش - فرمانفرمایان - عزت الله بیات - صدریه - نراقی - تولیت - مرآت اسفندیاری - رحیمیان - صدر قاضی - دکتر آقایان - ملک مدنی - کاظم جلیلی - حسن اکبر - قبادیان

اینک لایحه ۲۲ بودجه سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ مجلس شورای ملی را تقدیم و تهنیتی تصویب دارد.

ماده واحده - بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ از بابت اعتبارات حقوق و هزینه در حدود ۲۴ بودجه تفصیلی سال ۱۳۲۲ مجلس شورای ملی از وزارت دارائی دریافت دارد.

تبصره ۱ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود کمک هزینه مربوط به مجلس شورای ملی را (موضوع قانون کمک کارمندان دولت) در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ بموجب تبصره ۲ قانون ۲۲ بودجه سال ۱۳۲۳ کشور از محل درآمد عمومی کشور کارسازی دارد.

تبصره ۲ - بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود کمک هزینه کارگران فنی چاپخانه مجلس (موضوع قانون کمک کارمندان دولت) در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ از محل درآمد چاپخانه مجلس بپردازد.

تبصره ۳ - کارپردازی مجلس مجاز است برای تأمین اعتبار ماده ششم قانون بودجه سال ۱۳۲۲ مجلس شورای ملی از محل صرفه جوئی سایر اقلام بودجه در سه ماهه اول سال ۲۳ استفاده نموده و کل مبلغ منظوره را ضمن لایحه بودجه تفصیلی سال ۱۳۲۳ مجلس محسوب دارد.

نایب رئیس - آقای هاشمی.

هاشمی - البته بنده کاملاً موافقم جز اینکه (یک اصلاح عبارتی در اینجا لازم است و آن این است که با استناد لایحه موضوعی ندارد برای اینکه مجلس خودش استقلال دارد و این یک اصلاح عبارتی است موضوع عرض بنده یک قسمتش راجع است به ایراداتی که بعضی از آقایان راجع به تند نویسی داشتند و میل داشتند که مجله رسمی زودتر بدست آقایان برسد از طرف هیئت محترم رئیسه تحقیق این امر و مراجعه و رفع نواقص آن به بنده مراجعه شد و بنده هم تحقیقات کامل کردم دیدم که نواقص کلی دارد که اهم آن نداشتن عضویت کار مجلس زیاد است و در تمام مدتی که مجلس طول میکشد کلیه سنگینی کار آن بر دوش اداره تند نویسی است (صحیح است) و برای اینکه تا حدی رفع نقیصه بشود اگر چه عقیده

بنده این است که اگر ممکن باشد مجله صورت مجلس خیلی زیاد طبع و در سراسر کشور توزیع شود هر کس میخواهد آبونه شده و بهای آنرا بپردازد و پاره مطالب دیگر) پس از مراجعه و تحقیق کامل معلوم شد که در حدود ده دوازده نفر عضو از مصحح و تند نویس و کتابچه نویس لازم دارد و اعلان هم شده که حاضر شوند و بطریق مسابقه امتحان بدهند تا این نقایص رفع شود و حالا که این سه دوازدهم پیشنهاد میشود برای بودجه مجلس لازم است اعتبار مربوط باین موضوع و سایر قسمتها که مورد ضرورت است در این سه دوازدهم پیش بینی شود و یا یکی از آقایان توضیح بفرمایند که این قسمت را از چه محل تأمین میفرمایند.

رئیس - آقای فداکار

فداکار - نسبت با استناد موافقت میشود و نسبت بسایر قسمتها هم فرمودند آقایان کارپردازها توضیح خواهند داد رئیس - آقای دکتر شفق.

دکتر شفق - بنده هم تذکری داشتم در عین حال ۴-م چون این لایحه ضروری است بنده کور کوراناً موافقت میکنم ولی میخواهم از هیئت رئیسه استدعا نمایم که بفرمایند که این مطبوعات مجلس را الا اقل بیست و چهار ساعت قبل از وقت توزیع کنند این خبر را الان به بنده دادند و بنده اصلاً نخوانده ام

نایب رئیس - اطلاع عرض میکنم که این خبر کمیسیون دیروز حاضر شده و توزیع هم شده است.
مرآت اسفندیاری - این تبصره سوم بایستی از لایحه جزا شود و علیحده رأی گرفته شود.
بعضی از نمایندگان - آقا شامی توانید استرداد کنید لازم بتجزیه نیست.

مرآت - بسیار خوب فعلاً مسکوت بماند.

نایب رئیس - آقای مخبر فرهمند.

مخبر فرهمند - میخواستم در جواب آقای هاشمی عرض کنم. علت اینکه ما سه دوازدهم بمجلس آوردیم برای این است که قانون بودجه و اعتبارات نگذشته بعد از

اینکه آن قانون از مجلس گذشت ما بودجه تفصیلی ما را می آوریم و آنوقت نظر آقای هاشمی هم در آنجا تأمین می شود والا فعلاً نمیشود محلی در لایحه سه دوازدهم علاوه بر بودجه سال قبل علاوه نمود البته در بودجه مجلس تأمین خواهد شد.

نایب رئیس - پیشنهادی از آقای طوسی رسیده است پیشنهاد آقای طوسی - پیشنهاد میشود در قسمت آخر تبصره دوم اضافه شود بر طبق آنچه که در سال ۱۳۲۲ پرداخته شده.

طوسی - در این تبصره ۲ در سه ماهه اول ۱۳۲۲ این جمله محو شده این است که بنده پیشنهاد کردم که بر طبق آنچه پرداخته شده.

مرآت اسفندیاری - با این که معلوم است بنده قبول میکنم و موافقم.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری از آقای شریعت زاده رسیده است.

پیشنهاد میکنم در سطر دوم تبصره ۱ و ۲ کلمه (را) بعد

از جمله مندرج در بین الهالین نوشته شود.
مرآت اسفندیاری - بنده قبول میکنم.
نایب رئیس - رأی گرفته میشود سه دوازدهم بودجه مجلس آقایانی که موافقت ورقته سفید خواهند داد.
(اخذ و شماره آراء بعمل آمد ۶۷ ورقه سفید تعداد شد)
نایب رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۷۵ با ۶۷ رأی تصویب شد.

[۴ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

نایب رئیس - بموجب قانون اساسنامه بانک ملی مصوب ۱۹ مرداد ۱۳۱۷ مقرر است که در اولین جلسه اردیبهشت ماه هر سال دو نفر از طرف مجلس شورای ملی برای عضویت در هیئت نظارت اندوخته اسکناس انتخاب میشوند بنا بر این در اول جلسه آینده انتخاب دو نفر برای نظارت اندوخته اسکناس جزء دستور گذارده می شود بعضی از آقایان هم پیشنهاد کرده اند که پرونده سبزوار هم جزء دستور باشد. جلسه آینده یکشنبه سوم اردیبهشت

(مجلس یک ساعت و سه ربع بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - امیر تیمور

اسامی رای دهندگان - آقایان: صدر قاضی - دکتر طاهری - سبف پور قاضی - مرآت اسفندیاری - کام بخش - مقدم - هاشمی بهادری - عماد تربیتی - نبوی - طوسی - احمد اخوان - آصف - امینی - دکتر معظمی - دکتر معاون - فرمانفرمایان - تیمور تاش - شهاب فردوسی - شریعت زاده - محمد علی منصف - دکتر کشاورز - دکتر زنگنه - پروین گنابادی - دکتر شفق - صدریه - نقابت - نجومی - مغیر فرهمند - محسن افشار صادقی - تولیت - تقی فداکار - دکتر آقایان - اردلان - کاظمی - ذوالقدر - اکبر - عامری - نراقی - سنندجی مجد ضیائی - صادق بوشهری - فرود - قبادیان - جواد مسعودی - دکتر اعتبار - بهبانی - رحیمیان - گبرگانی - عزت الله بیات - فرخ - فتوحی - ارباب کیو - امیر ابراهیمی - دکتر عبده - ملک مدنی - مصمصم بغتیاری - مهندس فریور - انجمنی - فرهودی - احمد - ذوالفقاری کاظم جلیلی - مظفر زاده - خلیل دشتی - ظفری - صفوی

قانون

قانون اجازه پرداخت هزینه کل کشور در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ کلیه اعتبارات حقوق و هزینه های جاری سه ماهه اول سال کشور و کارخانجات و بنگاههای بازرگانی را در حدود $\frac{2}{3}$ بودجه سال ۱۳۲۲ و بر طبق بودجه های تفصیلی وزارتخانه ها و ادارات کل و بنگاههای بازرگانی بپردازد.

این پرداختها باید با رعایت آئین نامه های مربوطه بودجه سال ۱۳۲۲ و آن قسمت از مواد مصوب قانون متمم بودجه همان سال و قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۱ و قوانین و آئین نامه های مربوط به کمک بکارمندان دولت انجام شود. وزارت دارائی مجاز است هزینه های مربوط باحتیاجات سالیانه و فصلی وزارتخانه ها و ادارات کل و بنگاههای بازرگانی را همان قسم که معمولاً بطور سالیانه و فصلی پرداخت میشده بپردازد. و نیز مجاز است هزینه های لازمه را برای تکمیل ساختمانها و تعمیراتی که قبلاً شروع شده باشد از مازاد اعتبارات بودجه های سال ۱۳۲۲ پرداخت نموده و از محل اعتبارات مربوطه تعهدات ساختمانی سال ۱۳۲۱ را نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱ - اعتبار تنخواه گردان خزانه در سال ۱۳۲۳ بمیزان پانصد میلیون ریال خواهد بود.

تبصره ۲ - پرداخت کمک بکارمندان دولت منجمله ژاندارمری در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ از محل درآمد عمومی کشور طبق قانون کمک بکارمندان و مقررات مربوطه که بتصویب کمیسیون بودجه رسیده انجام خواهد شد. وزارت دارائی ملزم است که پس از تصویب بودجه سال ۱۳۲۳ پرداخت هائی را که از این بابت به عمل آمده از محل صرفه جوئی های بودجه همان سال تأمین نماید.

وزارت دارائی همچنین مجاز است که اعتباراتی از يك قلم بودجه بقلم دیگر نقل دهد تا پرداخت کمک را از محل صرفه جوئی اعتبارات $\frac{2}{3}$ بودجه تأمین نماید.

تبصره ۳ - کمک بکارمندان وزارت جنگ منحصراً از صرفه جوئی های بودجه وزارت جنگ پرداخت میشود. **تبصره ۴** - وزارت دارائی مجاز است کمبود حقوق سال ۱۳۲۲ منتظر بن خدمت را از محل صرفه جوئی های بودجه همان سال تأمین و پرداخت نماید.

تبصره ۵ - وزارت دارائی مجاز است باقیمانده چهارصد میلیون ریال وامی که طبق قانون مورخه ۲۶ آبان ۱۳۲۲ در اختیار وزارت دارائی گذارده شده برای خرید غله تا تصویب بودجه سال ۱۳۲۳ بمصرف برساند.

تبصره ۶ - شهرداریها مجازند معادل عایدات حاصله از آن قسمت از عوارض که بموجب قانون مالیات بر درآمد مصوب ۲۲/۸/۲۹ از بین رفته مبالغی را که در عرض سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ لازم دارند (مشروط بر اینکه از ثلث مجموع عایدات نه ماهه اول سال ۱۳۲۲ تجاوز ننمایند) بعنوان وام از خزانه داری کل دریافت دارند و خزانه داری کل نیز مجاز است مبالغ مزبور را بعنوان وام با همان بهره که از بانک دریافت میدارد در دسترس شهرداریها بگذارد. وامهای مزبور از طرف وزارت دارائی تضمین و در ظرف نه ماهه آخر سال با قسط متساوی از محل یکدهم مالیات بر درآمد که بموجب قانون مالیات بر درآمد به شهرداریها پرداخته میشود مسترد خواهد گردید.

خزانه داری کل مجاز است مبالغ لازمه را از بانک ملی ایران بعنوان وام دریافت نماید .
تبصره ۷ - دولت مکلف است که بودجه تفصیلی کشور را منتها تا آخر خرداد ماه به مجلس شورای ملی
تقدیم کند .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی و یکم فروردین ماه یک هزار و سیصد و بیست و سه بتصویب
مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی

قانون

اجازه پرداخت حقوق و مصارف سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ مجلس شورای ملی

ماده واحده - بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ از بابت اعتبارات حقوق و هزینه
در حدود $\frac{۲}{۱۱}$ بودجه تفصیلی سال ۱۳۲۲ مجلس شورای ملی از وزارت دارائی دریافت دارد .
تبصره ۱ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود کمک هزینه مربوط به مجلس شورای ملی (موضوع قانون کمک
کارمندان دولت) را در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ بموجب تبصره ۲ قانون $\frac{۲}{۱۱}$ بودجه سال ۱۳۲۳ کشور از محل درآمد عمومی
کشور کارسازی دارد .

تبصره ۲ - بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود کمک هزینه کارگران فنی چاپخانه مجلس (موضوع قانون
کمک کارمندان دولت) را در سه ماهه اول سال ۱۳۲۳ بر طبق آنچه در سال ۱۳۲۲ پرداخت شده است از محل درآمد
چاپخانه مجلس بپردازد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی و یکم فروردین ماه یک هزار و سیصد و بیست و سه بتصویب
مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی